

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B**

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2002/21/EB

2002 m. kovo 7 d.

dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų Direktyva)

(OL L 108, 2002 4 24, p. 33)

iš dalies keičiama:

			Oficialusis leidinys		
			Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2007 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 717/2007	L 171	32	2007 6 29	
► <u>M2</u>	2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 544/2009	L 167	12	2009 6 29	
► <u>M3</u>	2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB	L 337	37	2009 12 18	

pataisyta:

- **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 241, 2013 9 10, p. 8 (2009/140/EB)
- **C2** Klaidų ištaisymas, OL L 275, 2014 9 17, p. 9 (2009/140/EB)

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2002/21/EB**

2002 m. kovo 7 d.

**dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo
sistemos (Pagrindų Direktyva)**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) Dabartinė telekomunikacijų reguliavimo sistema sėkmingai sukūrė sąlygas veiksmingai konkurencijai telekomunikacijų sektoriuje pereinant nuo monopolio prie visiškos konkurencijos.
- (2) 1999 m. lapkričio 10 d. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikė komunikatą „Dėl naujos elektroninių ryšių infrastruktūros ir susijusių paslaugų sistemos – 1999 m. ryšių apžvalga“. Šiame komunikate Komisija apžvelgė esamą telekomunikacijų reguliavimo sistemą atsižvelgdama į savo išipareigojimus pagal 1990 m. birželio 28 d. Tarybos direktyvos 90/387/EEB dėl telekomunikacijų paslaugų vidaus rinkos sukūrimo įgyvendinant atvirojo tinklo teikimą ⁽⁴⁾ 8 straipsnį. Ji taip pat pateikė viešoms konsultacijoms keletą pasiūlymų dėl politikos elektroninių ryšių infrastruktūros ir susijusių paslaugų naujos reguliavimo sistemos srityje.
- (3) 2000 m. balandžio 26 d. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui pateikė komunikatą apie viešų konsultacijų dėl 1999 m. ryšių apžvalgos rezultatus ir naujos reguliavimo sistemos gaires. Pranešime apibendrinamos viešos konsultacijos ir išdėstomos tam tikros pagrindinės elektroninių ryšių infrastruktūros ir susijusių paslaugų naujos sistemos rengimo gairės.

⁽¹⁾ OL C 365 E, 2000 12 19, p. 198 ir OL C 270 E, 2001 9 25, p. 199.

⁽²⁾ OL C 123, 2001 4 25, p. 56.

⁽³⁾ 2001 m. kovo 1 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 277, 2001 10 1, p. 91), 2001 m. rugsėjo 17 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 337, 2001 11 30, p. 34) ir 2001 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje), 2002 m. vasario 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 192, 1990 7 24, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/51/EB (OL L 295, 1997 10 29, p. 23).

▼B

- (4) 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonos Europos Vadovų Taryba pabrėžė, kokias galimybes augimui, konkurencingumui ir naujų darbo vietų kūrimui turi perėjimas prie skaitmeninės žiniomis pagrįstos ekonomikos. Ji ypač pabrėžė, kaip svarbu Europos įmonėms ir piliečiams turėti priėjimą prie nebrangios pasaulinės klasės ryšių infrastruktūros ir plataus asortimento paslaugų.
- (5) Telekomunikacijų, žiniasklaidos ir informacijos technologijos sektorių konvergencija reiškia, kad visiems perdavimo tinklams ir paslaugoms turėtų būti taikoma viena reguliavimo sistema. Tą reguliavimo sistemą sudaro ši direktyva ir keturios specifinės direktyvos: 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva)⁽¹⁾, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva)⁽²⁾, 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva)⁽³⁾, 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/66/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos telekomunikacijų sektoriuje⁽⁴⁾ (toliau – specifinės direktyvos). Būtina atskirti perdavimo reguliavimą nuo turinio reguliavimo. Todėl ši sistema netaikoma paslaugų, teikiamų elektroninių ryšių tinklais naudojantis elektroninių ryšių paslaugomis, turiniui, kaip, pavyzdžiui, transliacijų turiniui, finansinėms paslaugoms ir tam tikroms informacinės visuomenės paslaugoms, ir todėl ši sistema nepažeidžia tokioms paslaugoms Bendrijos ar nacionaliniu lygiu taikomų priemonių, kuriomis pagal Bendrijos teisę siekiama skatinti kultūrų ir kalbų įvairovę bei užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmą. Televizijos programų turiniui taikoma 1989 m. spalio 3 d. Tarybos direktyva 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo⁽⁵⁾. Perdavimo reguliavimo ir turinio reguliavimo atskyrimas neturi trukdyti atsižvelgti į egzistuojančias tarp jų sąsajas, ypač siekiant užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmą, kultūrų ir kalbų įvairovę ir vartotojų apsaugą.
- (6) Audiovizualinė politika ir turinio reguliavimas atliekamas siekiant bendriausių interesų, tokių kaip žodžio laisvė, žiniasklaidos pliuralizmas, nešališkumas, kultūrų ir kalbų įvairovė, socialinė įtrauktis, vartotojų apsauga ir nepilnamečių apsauga. Komisijos komunikatas „Bendrijos audiovizualinės politikos principai ir gairės skaitmeniniame amžiuje“ ir 2000 m. birželio 6 d. Tarybos

⁽¹⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 21.

⁽²⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 7.

⁽³⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 51.

⁽⁴⁾ OL L 24, 1998 1 30, p. 1.

⁽⁵⁾ OL L 298, 1989 10 17. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/36/EB (OL L 202, 1997 7 30, p. 60).

▼B

išvados, sveikinančios šį pranešimą, nurodė pagrindinius veiksmus, kurių Bendrija turi imtis norėdama įgyvendinti savo audiovizualinę politiką.

- (7) Šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatos nekliudo kiekvienai valstybei narei imtis būtinų priemonių savo esminių saugumo interesų ir valstybės politikos bei visuomenės saugumo apsaugai užtikrinti ir leisti tirti bei atskleisti kriminalinius nusikaltimus ir kelti dėl jų bylas, taip pat nekliudo nacionalinėms reguliavimo institucijoms nustatyti konkrečius proporcingus įpareigojimus, taikomus elektroninių ryšių paslaugų teikėjams.
- (8) Ši direktyva netaikoma įrangai, kuriai taikoma 1999 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo ⁽¹⁾, bet ji taikoma vartotojų įrangai, naudojamai skaitmeninei televizijai. Svarbu, kad reguliuotojai skatintų tinklų operatorius ir terminalų įrangos gamintojus bendradarbiauti, kad vartotojams su negalia būtų lengviau prieinamos elektroninių ryšių paslaugos.
- (9) Informacinės visuomenės paslaugoms taikoma 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl tam tikrų informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės prekybos, teisės aspektų vidaus rinkoje (Direktyva dėl elektroninės prekybos) ⁽²⁾.
- (10) Apibrėžimas „Informacinės visuomenės paslaugos“, pateiktas 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką ⁽³⁾, 1 straipsnyje, apima plačią ekonominę veiklą, kuri vyksta operatyviniu kompiuteriniu ryšiu. Didžiajai tokios veiklos daliai ši direktyva netaikoma, nes tokios veiklos, visos ar tam tikros jos dalies, nesudaro signalų perdavimas elektroninių ryšių tinklais. Balso telefonijai ir elektroninio pašto perdavimo paslaugoms ši direktyva taikoma. Ta pati įmonė, pavyzdžiui, interneto paslaugų teikėja, gali teikti ir elektroninių ryšių paslaugą, tokią kaip prieiga prie interneto, ir paslaugas, kurioms ši direktyva netaikoma, tokias kaip turinio teikimas internetu.
- (11) Pagal reguliavimo ir veiklos funkcijų atskyrimo principą valstybės narės turėtų garantuoti nacionalinės reguliavimo institucijos ar institucijų nepriklausomumą, kad užtikrintų jų sprendimų nešališkumą. Šis nepriklausomumo reikalavimas nepažeidžia institucijų autonomijos ir valstybių narių konstitucinių įsipareigojimų ar

⁽¹⁾ OL L 91, 1999 4 7, p. 10.

⁽²⁾ OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁽³⁾ OL L 204, 1998 7 21, p. 37. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/48/EB (OL L 217, 1998 8 5, p. 18).

▼B

neutralumo principo, taikomo valstybių narių taisyklėms, reglamentuojančioms Sutarties 295 straipsnyje nustatytą turto nuosavybės sistemą. Savo užduotims atlikti nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti visus būtinus išteklius – darbuotojus, kvalifikaciją ir finansines galimybes.

- (12) Bet kuri šalis, dėl kurios nacionalinė reguliavimo institucija priėmė sprendimą, turėtų turėti teisę pateikti apeliacinį skundą institucijai, kuri yra nepriklausoma nuo dalyvaujančių šalių. Tokia institucija gali būti teismas. Be to, bet kuri įmonė, kuri mano, jog jos prašymas suteikti teisę įrengti įrenginius nebuvo nagrinėjamas pagal šioje direktyvoje nustatytus principus, turėtų turėti teisę pateikti apeliacinius skundus dėl tokių sprendimų. Ši apeliacijų tvarka nepažeidžia kompetencijos pasidalijimo principo nacionalinėje teismų sistemoje ir juridinių ar fizinių asmenų teisių pagal nacionalinius įstatymus.
- (13) Nacionalinėms reguliavimo institucijoms reikia rinkti informaciją iš rinkos dalyvių, kad jos galėtų veiksmingai atlikti savo užduotis. Tokią informaciją gali reikėti rinkti ir Komisijos vardu, kad ji galėtų įvykdyti savo įsipareigojimus pagal Bendrijos teisę. Prašymai suteikti informaciją turėtų būti proporcingi ir įmonėms neužkrauti per didelės naštos. Nacionalinių reguliavimo institucijų surinkta informacija turėtų būti viešai prieinama, išskyrus tą jos dalį, kuri pagal nacionalines viešo priėjimo prie informacijos taisykles yra konfidenciali, ir laikantis Bendrijos bei nacionalinių įstatymų dėl verslo konfidencialumo.
- (14) Informacija, kurią nacionalinė reguliavimo institucija pagal Bendrijos ir nacionalines taisykles dėl verslo konfidencialumo laiko konfidencialia, gali būti apsikeičiama su Komisija ir kitomis nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, kai toks apsikeitimas yra griežtai būtinas šios direktyvos ar specifinių direktyvų nuostatų taikymui. Apsikeičiama tik tokia informacija, kuri atitinka apsikeitimo tikslą ir yra jam svarbi.
- (15) Svarbu, kad nacionalinės reguliavimo institucijos konsultuotųsi su visomis suinteresuotomis šalimis dėl planuojamų sprendimų ir atsižvelgtų į jų nuomonę prieš priimdamos galutinį sprendimą. Siekdamos užtikrinti, kad nacionaliniu mastu priimti sprendimai nedarytų neigiamo poveikio bendrajai rinkai ar kitiems sutarties tikslams, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų taip pat pranešti kai kuriuos sprendimų projektus Komisijai ir kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms, kad jos turėtų galimybę pateikti pastabas. Tikslinga, kad nacionalinės reguliavimo institucijos konsultuotųsi su suinteresuotomis šalimis dėl visų planuojamų priemonių, darančių poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai. Atvejai, kai taikomos 6 ir 7 straipsniuose nurodytos procedūros, yra apibrėžti šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose. Komisija, pasikonsultavusi su Ryšių komitetu, turėtų galėti reikalauti, kad nacionalinė reguliavimo institucija atšauktų

▼B

planuojamą priemonę, susijusią su atitinkamomis rinkomis arba su didelę įtaką rinkoje turinčių įmonių nurodymu ar nenurodymu, jei tokie sprendimai sukurtų kliūtis bendrajai rinkai arba būtų nesuderinami su Bendrijos teise, ypač politikos tikslais, kurių nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų laikytis. Ši procedūra nepažeidžia pranešimų procedūros, numatytos Direktyvoje 98/34/EB, ir Komisijos prerogatyvų pagal Sutartį dėl Bendrijos teisės pažeidimų.

- (16) Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų turėti suderintus tikslus ir principus, kuriais galėtų remtis ir, vykdydamos savo užduotis pagal šią reguliavimo sistemą, prireikus koordinuoti savo veiksmus su kitų valstybių narių reguliavimo institucijomis.

- (17) Nacionalinių reguliavimo institucijų, įsteigtų pagal šią direktyvą ir specifines direktyvas, veikla prisideda prie platesnės politikos kultūros, užimtumo, aplinkos, socialinės sanglaudos, miestų bei kaimų planavimo politikos įgyvendinimo.

- (18) Reikalavimas, kad valstybės narės užtikrintų, kad nacionalinės reguliavimo institucijos kuo labiau atsižvelgtų į tai, jog reguliavimas technologiniu požiūriu būtų neutralus, tai yra kad tam tikrai technologijų rūšiai nebūtų teikiama pranašumo ir nebūtų teigiamai diskriminuojama, nekliudo taikyti proporcingas priemones tam tikroms konkrečioms paslaugoms skatinti, kai tai yra pateisinama, pavyzdžiui, skaitmenine televizija kaip priemone spektro efektyvumui didinti.

- (19) Radijo dažniai yra esminis dalykas radiju paremtoms elektroninių ryšių paslaugoms, todėl, jei jie yra susiję su tokiomis paslaugomis, turėtų būti skirstomi pagal suderintus jų veikimo tikslus ir principus, taip pat remiantis objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, atsižvelgiant į demokratinius, socialinius, kalbinius ir kultūrinius interesus, susijusius su dažnio naudojimu. Svarbu, kad radijo dažnių skirstymas ir paskyrimas būtų valdomas kuo veiksmingiau. Radijo dažnių perdavimas gali būti veiksminga spektro naudojimo efektyvumo didinimo priemonė, jei veikia pakankamai apsaugos priemonių visuomenės interesams apsaugoti, ypač tokių perdavimų skaidrumui ir priežiūrai užtikrinti. 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 676/2002/EB dėl radijo spektro politikos reguliavimo sistemos Europos bendrijoje (Radijo spektro sprendimas)⁽¹⁾ nustato radijo dažnių derinimo sistemą; veiksmai, kurių imamasi pagal šią direktyvą, turėtų padėti pagal tą sprendimą atliekamam darbui.

⁽¹⁾ OL L 108, 2002 4 24, p. 1.

▼B

- (20) Kad įmonės galėtų konkuruoti elektroninių ryšių sektoriuje, esminis dalykas – numeracijos sistemos prieiga remiantis skaidriais, objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais. Visus nacionalinių numeracijos planų elementus turėtų valdyti nacionalinės reguliavimo institucijos, įskaitant taškinius kodus, naudojamus tinklo adresams. Kai iškyla reikalas Bendrijoje suderinti numeracijos išteklius, kad būtų galima toliau plėtoti paslaugas visoje Europoje, Komisija gali taikyti technines įgyvendinimo priemones pasinaudodama savo vykdomosios valdžios galiomis. Jei tai gali padėti užtikrinti visišką paslaugų sąveiką pasaulyje, valstybės narės tarptautinėse organizacijose ir forumuose, kur priimami numeracijos sprendimai, turėtų laikydamosi sutarties derinti savo nacionalines pozicijas. Šios direktyvos nuostatos nacionalinėms reguliavimo institucijoms nenustato jokių naujų atsakomybės sričių interneto pavadinimų ir adresų klausimu.
- (21) Skirdamos radijo dažnius ir ypatingos ekonominės vertės numerius, valstybės narės gali, *inter alia*, naudoti konkurencines ir palyginamąsias atrinkimo procedūras. Administruodamos tokias schemas, nacionalinės reguliavimo institucijos turi atsižvelgti į 8 straipsnio nuostatas.
- (22) Siekiant garantuoti sąžiningos ir veiksmingos konkurencijos sąlygas, reikėtų užtikrinti, kad egzistuočių savalaikės, nediskriminacinės ir skaidrios teisių įrengti įrenginius suteikimo procedūros. Ši direktyva nepažeidžia nacionalinių nuostatų, reglamentuojančių turto eksproprijavimą ar naudojimą, įprastą naudojimąsi turto teisėmis, įprastą naudojimą to, kas priklauso viešajai sričiai, ar valstybėse narėse galiojančių turto nuosavybės taisyklių neutralumo principo.
- (23) Įrenginių bendras naudojimas gali būti naudingas miestų planavimui, žmonių sveikatai ir aplinkai, todėl nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų jį skatinti savanoriškų susitarimų pagrindu. Tais atvejais, kai įmonės neturi prieigos prie veiksmingų alternatyvų, gali būti tikslinga taikyti privalomą bendrą įrenginių ir turto naudojimą. Tai gali būti, *inter alia*, taikoma fizinės vietos ir tako, pastato, stiebo, antenos ar antenų sistemos bendram naudojimui. Privalomas įrenginių ar turto naudojimas gali būti įmonėms nustatytas tik po išsamių viešų konsultacijų.
- (24) Kai reikalaujama, kad judriojo ryšio operatoriai aplinkosaugos sumetimais bendrai naudotųsi bokštais ar stiebais, toks privalomas bendras naudojimas gali sąlygoti maksimalaus kiekvienam operatoriui leistino, atsižvelgiant į žmonių sveikatą, perduodamo galingumo sumažėjimą, dėl to operatoriams gali reikėti įrengti daugiau perdavimo vietų, kad jie galėtų užtikrinti nacionalinę aprėptį.
- (25) Tam tikromis aplinkybėmis reikalingi *ex ante* išipareigojimai, kad būtų galima užtikrinti konkurencingos rinkos plėtrą. Didelės įtakos rinkoje apibrėžimas 1997 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 97/33/EB dėl telekomunikacijų

▼B

sujungimo siekiant užtikrinti universaliasias paslaugas ir sąveiką taikant atvirojo tinklo teikimo (ATT) principus ⁽¹⁾ pasirodė esąs veiksmingas pradinėse rinkos atvėrimo stadijose kaip apatinė *ex ante* išsipareigojimų riba, bet dabar jį reikia priderinti, kad jis atitiktų sudėtingesnes ir dinamiškesnes rinkas. Dėl to šioje direktyvoje vartojamas apibrėžimas sutampa su dominavimo sąvoka, apibrėžta Teisingumo Teismo ir Europos Bendrijų pirmosios instancijos teismo praktikoje.

- (26) Gali būti nustatyta, kad dviejų ar kelių įmonių yra bendra dominuojanti padėtis ne tik dėl jų struktūrinių ar kitokių ryšių, bet ir tais atvejais, kai atitinkamos rinkos struktūra padeda koordinuotiems veiksmams, tai yra skatina lygiagretų ar asocijuotą antikonkurencinį elgesį rinkoje.
- (27) Labai svarbu, kad *ex ante* reguliavimo išsipareigojimai būtų taikomi ten, kur nėra veiksmingos konkurencijos, t. y. rinkose, kur yra viena ar kelios įmonės, turinčios didelę įtaką rinkoje, ir kur nacionalinės ar Bendrijos konkurencijos teisės priemonių nepakanka šiai problemai išspręsti. Todėl būtina, kad, remdamasi konkurencijos teisės principais, Komisija Bendrijos lygiu parengtų gaires, kuriomis nacionalinės reguliavimo institucijos vadovautųsi vertindamos, ar tam tikroje rinkoje konkurencija yra veiksminga, ir vertindamos didelę įtaką rinkoje. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų analizuoti, ar konkretaus produkto ar paslaugos rinka yra veiksmingai konkurencinga konkrečioje geografinėje srityje, kuri gali būti apibrėžta kaip visa atitinkamos valstybės narės teritorija ar tik jos dalis arba kaip valstybių narių teritorijų kaimyninių dalių bendra teritorija. Veiksmingos konkurencijos analizėje turėtų būti tiriama, ar rinka turi perspektyvų ateityje tapti konkurencine, taigi ar veiksmingos konkurencijos nebuvimas yra ilgalaikis. Šiose gairėse taip pat turi būti kreipiamas dėmesys į naujai atsirandančias rinkas, kur faktiškasis rinkos lyderis tikriausiai turės žymią rinkos dalį, tačiau jam neturėtų būti taikomi netikslingi įpareigojimai. Komisija turėtų reguliariai persvarstyti gaires siekdama užtikrinti, kad greitai besiplėtojančioje rinkoje jos išliktų tikslingos. Tais atvejais, kai bus nustatyta, kad atitinkama rinka yra transnacionalinė, nacionalinės reguliavimo institucijos privalės tarpusavyje bendradarbiauti.
- (28) Nustatydamos, ar įmonė turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų spręsti pagal Bendrijos teisę, ypač atsižvelgti į Komisijos gaires.
- (29) Bendrijos ir valstybės narės yra prisiėmusios išsipareigojimus dėl telekomunikacijų tinklų ir paslaugų standartų ir reguliavimo sistemos Pasaulio prekybos organizacijoje.

⁽¹⁾ OL L 199, 1997 7 26, p. 32. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/61/EB (OL L 268, 1998 10 3, p. 37).

▼B

- (30) Standartizavimo procesą ir toliau turėtų skatinti rinka. Tačiau gali būti situacijų, kai yra tikslinga reikalauti laikytis specifinių standartų Bendrijos lygiu, kad bendrojoje rinkoje būtų užtikrinta sąveika. Nacionaliniu lygiu valstybėms narėms taikomos Direktyvos 98/34/EB nuostatos. 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/47/EB dėl televizijos signalų perdavimo standartų taikymo⁽¹⁾ nenumatė jokios konkrečios skaitmeninės televizijos perdavimo sistemos ar paslaugos reikalavimų. Per Skaitmeninio vaizdo transliavimo grupę Europos rinkos dalyviai sukūrė televizijos perdavimo sistemų šeimą, kurią standartizavo Europos telekomunikacijų standartų institutas (ETSI) ir kurią rekomenduoja Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga. Sprendimas tuos standartus padaryti privalomus gali būti priimtas tik po išsamių viešų konsultacijų. Standartizacijos procedūros pagal šią direktyvą nepažeidžia Direktyvos 1999/5/EB, 1973 m. vasario 19 d. Tarybos direktyvos 73/23/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektros įranga, skirta naudoti tam tikrose įtampos ribose, derinimo⁽²⁾ ir 1989 m. gegužės 3 d. Tarybos direktyvos 89/336/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo⁽³⁾ nuostatų.
- (31) Vartotojų lygiu turėtų būti skatinama skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugų sąveika ir patobulinta skaitmeninė televizijos įranga, kad būtų galima užtikrinti laisvą informacijos srautą, žiniasklaidos pliuralizmą ir kultūrų įvairovę. Pageidautina, kad nepriklausomai nuo perdavimo būdo vartotojai turėtų galimybę priimti visas skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugas atsižvelgiant į technologijų neutralumą, būsimą technologijų pažangą, poreikį skatinti pereiti prie skaitmeninės televizijos ir konkurencijos būklę skaitmeninės televizijos paslaugų rinkose. Skaitmeninės interaktyvios televizijos platformos operatoriai turėtų stengtis įgyvendinti atvirą taikomųjų programų sąsają (API), kuri atitiktų Europos standartų organizacijos priimtus standartus ir specifikacijas. Perėjimas nuo esamų API prie naujų API turėtų būti skatinamas ir organizuojamas, pavyzdžiui, visiems suinteresuotiems rinkos dalyviams pasirašant supratimo memorandumus. Atviros taikomųjų programų sąsajos padeda sąveikai, t. y. interaktyvaus turinio perkeliamumui tarp perdavimo mechanizmų, ir šio turinio visiškam funkcionavimui patobulintoje skaitmeninėje televizijos įrangoje. Tačiau būtina atsižvelgti į poreikį netrukdyti priėmimo įrangos funkcionavimui ir apsaugoti ją nuo, pavyzdžiui, piktybiškų virusų.
- (32) Jei iškyla ginčas tarp tos pačios valstybės narės įmonių šios direktyvos ir specifinių direktyvų taikymo srityje, pavyzdžiui, susijęs su prieigos įpareigojimais ir sujungimu ar su abonentų sąrašų perdavimu, sąžiningai vedusi derybas nukentėjusioji šalis, kuriai vis dėlto nepavyko pasiekti susitarimo, turėtų galėti kreiptis į nacionalinę reguliavimo instituciją, kad ši išspręstų ginčą. Spręsdamos ginčą, kilusį tarp įmonių, teikiančių elektroninių ryšių

⁽¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 51.

⁽²⁾ OL L 77, 1973 3 26, p. 29.

⁽³⁾ OL L 139, 1989 5 23, p. 19.

▼B

tinklus ar paslaugas kurioje nors valstybėje narėje, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų siekti užtikrinti, kad būtų laikomasi įsipareigojimų, kylančių pagal šią direktyvą ir pagal specifines direktyvas.

- (33) Be atgėžtinio reikalavimo teisių, pagal nacionalinę ar Bendrijos teisę dar reikia paprastos procedūros, kuri bet kurios ginčo šalies prašymu būtų pradėta siekiant išspręsti tarpvalstybinius ginčus, išėinančius už vienos nacionalinės reguliavimo institucijos kompetencijos ribų.
- (34) Vienas komitetas turėtų pakeisti ATT komitetą, įkurtą pagal Direktyvos 90/387/EEB 9 straipsnį, ir Licencijavimo komitetą, įkurtą pagal 1997 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/13/EB dėl bendros telekomunikacijų paslaugų sritys generalinių leidimų ir individualių licencijų sistemos ⁽¹⁾ 14 straipsnį.
- (35) Nacionalinės reguliavimo institucijos ir nacionalinės konkurencijos institucijos turėtų vienos kitoms teikti informaciją, būtiną šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatomis taikyti, kad jos galėtų visapusiškai bendradarbiauti. Keičiantis informacija, gaunančioji institucija turėtų užtikrinti tokį pat konfidencialumo laipsnį, kokį užtikrina informaciją teikiančioji institucija.
- (36) Komisija nurodė ketinanti įkurti Europos reguliuotojų grupę elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reikalams, kuri būtų tinkamas mechanizmas nacionalinių reguliavimo institucijų bendradarbiavimui ir jų veiklos koordinavimui skatinti siekiant pagyvinti elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios rinkos plėtrą ir siekti, kad visose valstybėse narėse šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatos būtų taikomos nuosekliai, ypač tose srityse, kur nacionalinė teisė, įgyvendinama Bendrijos teisę, nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteikia žymias galias savo nuožiūra taikyti atitinkamas taisykles.
- (37) Siekiant, kad šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatos būtų nuosekliai taikomos visose valstybėse narėse, turėtų būti reikalaujama, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skaidriai bendradarbiautų viena su kita ir su Komisija. Toks bendradarbiavimas galėtų, *inter alia*, vykti Ryšių komitete arba grupėje, į kurią įeina Europos ryšių reguliuotojai. Valstybės narės turėtų nuspręsti, kurios institucijos pagal šios direktyvos ir specifinių direktyvų tikslus yra nacionalinės reguliavimo institucijos.
- (38) Priemonės, galinčios daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, – tai priemonės, kurios turi tokios tiesioginės ar netiesioginės, faktinės ar potencialios įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai, galinčios sukurti kliūtį bendrajai rinkai. Čia įeina priemonės, darančios didelį poveikį operatoriams ar paslaugų gavėjams kitose valstybėse narėse, įskaitant, *inter alia*, priemones, turinčias įtakos paslaugų gavėjų kainoms kitose valstybėse

⁽¹⁾ OL L 117, 1997 5 7, p. 15.

▼B

narėse: priemonės, turinčios įtakos kitoje valstybėje narėje įsisteigusios įmonės galimybei teikti elektroninių ryšių paslaugą, ypač priemonės, turinčios įtakos galimybei siūlyti paslaugas transnacionaliniu mastu; ir priemonės, kurios daro poveikį rinkos struktūrai ar jos prieigai ir sukelia padarinius įmonėse, esančiose kitose valstybėse narėse.

- (39) Šios direktyvos nuostatos turėtų būti reguliariai persvarstomos pirmiausia stengiantis nustatyti, ar reikia jas pakeisti atsižvelgiant į besikeičiančias technologines ir rinkos sąlygas.
- (40) Šios direktyvos įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti priimtose pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ⁽¹⁾.
- (41) Kadangi valstybės narės negali visiškai pasiekti siūlomų veiksmų tikslo, būtent: nustatyti elektroninių ryšių paslaugų, elektroninių ryšių tinklų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo suderintą sistemą, ir dėl šių veiksmų masto bei poveikio jį geriau galima pasiekti Bendrijos lygiu, Bendrija gali taikyti priemones pagal subsidarumo principą, nustatytą Sutarties 5 straipsnyje. Atsižvelgiant į tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, šia direktyva nesiekama toliau, nei būtina tiems tikslams įgyvendinti.
- (42) Tam tikros šios srities direktyvos ir sprendimai turėtų būti atšaukti.
- (43) Komisija turėtų stebėti perėjimą nuo esamos sistemos prie naujos sistemos ir bet kuriuo tinkamu metu gali pateikti pasiūlymą atšaukti 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2887/2000 dėl atsietos prieigos prie vietinės linijos ⁽²⁾,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS, TIKSLAS IR SĄVOKOS

1 straipsnis

Taikymo sritis ir tikslas

▼M3

1. Ši direktyva nustato elektroninių ryšių paslaugų, elektroninių ryšių tinklų, susijusių priemonių ir susijusių paslaugų reguliavimo suderintą sistemą ir tam tikrus galinių įrenginių aspektus, siekiant palengvinti neįgalių paslaugų gavėjų prieigą. Ji nustato nacionalinių reguliavimo

⁽¹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ OL L 336, 2000 12 30, p. 4.

▼ M3

institucijų užduotis ir procedūras, kurios užtikrintų, kad reguliavimo sistema būtų suderintai taikoma visoje Bendrijoje.

▼ B

2. Ši direktyva ir specifinės direktyvos nepažeidžia įpareigojimų, susijusių su paslaugomis, teikiamomis naudojant elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, kuriuos nustato nacionalinė teisė, suderinta su Bendrijos teise, arba Bendrijos teisė.

3. Ši direktyva ir specifinės direktyvos nepažeidžia priemonių, taikomų Bendrijos ar nacionaliniu lygiu laikantis Bendrijos teisės, kuriomis siekiama bendros svarbos tikslų, ypač susijusių su turinio reguliavimu ir audiovizualine politika.

▼ M3

3a. Priemonėmis, kurių valstybės narės imasi nustatydamos galutinių paslaugų vartotojų prieigą prie paslaugų bei programinės įrangos ir galimybes jas naudoti elektroninių ryšių tinkluose, gerbiamos fizinių asmenų pagrindinės teisės ir laisvės, garantuojamos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija ir bendraisiais Bendrijos teisės principais.

Šias galutinių paslaugų vartotojų prieigą prie paslaugų bei programinės įrangos ir galimybes jas naudoti elektroninių ryšių tinkluose nustatančias priemones, galinčias apriboti tas pagrindines teises ar laisves, galima nustatyti tik tuo atveju, jei jos yra tinkamos, proporcingos ir būtinos demokratinėje visuomenėje, ir jų įgyvendinimui turi būti taikomos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje ir bendruosius Bendrijos teisės principus, įskaitant veiksmingą teisminę apsaugą ir teisingą procesą. Atitinkamai šių priemonių galima imtis tik deramai laikantis nekaltumo prezumpcijos principo ir užtikrinant teisę į privatumą. Turi būti garantuojamas išankstinis teisingas ir nešališkas procesas, įskaitant atitinkamo asmens ar asmenų teisę būti išklausytiems, esant būtinybei – tinkamai pagrįstais skubos atvejais turi būti taikomos atitinkamos sąlygos ir procedūrinės priemonės, atitinkančios nustatytąsias Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje. Turi būti garantuojama veiksminga ir tinkamu laiku atlikta teisminė peržiūra.

▼ B

4. Ši direktyva ir specifinės direktyvos nepažeidžia Direktyvos 1999/5/EB nuostatų.

▼ M2

5. Ši direktyva ir specialiosios direktyvos neturi daryti poveikio jokioms specialioms priemonėms, priimtoms reguliuojant tarptautinį tarpininkinį ryšį per viešuosius judriojo ryšio tinklus Bendrijoje.

▼B*2 straipsnis***Sąvokos**

Šioje direktyvoje:

▼M3

- a) „elektroninių ryšių tinklas“ – perdavimo sistemos ir atitinkamais atvejais komutavimo ar maršruto parinkimo įranga bei kiti ištekliai, įskaitant neaktyvius tinklo elementus, kurie leidžia perduoti signalus laidais, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis, įskaitant palydovinius tinklus, fiksuoto (linijų ir paketų perjungiamojo, įskaitant internetą) ir judriojo ryšio antžeminius tinklus, elektros perdavimo kabelines sistemas, tokiu mastu, koku jos yra naudojamos signalams perduoti, radijo ir televizijos programų transliavimui naudojami tinklai ir kabelinės televizijos tinklai, neatsižvelgiant į perduodamos informacijos pobūdį;
- b) „transnacionalinės rinkos“ – rinkos, nustatytos pagal 15 straipsnio 4 dalį, apimančios Bendriją ar esminę jos dalį, esančią daugiau nei vienoje valstybėje narėje;

▼B

- c) „elektroninių ryšių paslauga“ – paslauga, paprastai teikiama už atlygį, kuri visa ar didžiąja dalimi susideda iš signalų perdavimo elektroninių ryšių tinklais, įskaitant telekomunikacijų paslaugas ir perdavimo paslaugas tinklais, naudojamais transliavimui, išskyrus elektroniniais ryšių tinklais ir paslaugomis perduodamo turinio teikimo ar redakcinės jo kontrolės paslaugas; į šią paslaugą neįeina informacinės visuomenės paslaugos, apibrėžtos Direktyvos 98/34/EB 1 straipsnyje, kurios visos ar didžiąja dalimi susideda iš signalų perdavimo elektroninių ryšių tinklais;

▼M3

- d) „viešasis ryšių tinklas“ – elektroninių ryšių tinklas, naudojamas vien tik ar didžiąja dalimi viešai prieinamoms elektroninių ryšių paslaugoms teikti, kuriuo informaciją galima perduoti iš vieno galinio taško į kitą;
- da) „tinklo galinis taškas (NTP)“ – fizinis taškas, kuriame abonto įranga prijungiama prie viešojo ryšių tinklo; tinkluose, kuriuose atliekamas perjungimas ar maršruto parinkimas NTP įvardijamas konkrečiu tinklo adresu, kuris gali būti susietas su abonto numeriu ar pavadinimu;
- e) „susijusios priemonės“ – susijusios paslaugos, su elektroninių ryšių tinklu ir (arba) elektroninių ryšių paslauga susijusi fizinė infrastruktūra ir kitos priemonės ar elementai, kurie leidžia ir (arba) padeda teikti paslaugas per tą tinklą ir (arba) paslaugą arba galėtų tai daryti ir kurie apima, *inter alia*, pastatus ar įėjimus į pastatus, pastatų elektros laidų sistemas, antenas, bokštus ir kitas atramines konstrukcijas, vamzdynus, kanalus, stiebus, šulinius ir skirstomąsias spintas;

▼M3

- ea) „susijusios paslaugos“ – su elektroninių ryšių tinklu ir (arba) elektroninių ryšių paslauga susijusios paslaugos, kurios leidžia ir (arba) padeda teikti paslaugas pasitelkiant tą tinklą ir (arba) paslaugą arba galėtų tai daryti ir kurios apima, *inter alia*, numerių susiejimo ar lygiavertės funkcijas atliekančias sistemas, kontroliuojamojo prisijungimo sistemas ir elektroninių programų gidus, taip pat kitas paslaugas, pavyzdžiui, galimybės nustatyti tapatybę, vietą ir prisijungimo būvį paslaugas;

▼B

- f) „sąlyginės prieigos sistema“ – bet kuri techninė priemonė ir (arba) susitarimas, leidžiantis naudotis apsaugotąją radijo ar televizijos transliavimo paslauga, teikiama suprantama forma tik gavus abonentinį ar kitokios formos išankstinį individualų leidimą;
- g) „nacionalinė reguliavimo institucija“ – institucija ar institucijos, kurioms valstybė narė pavedė bet kurias reguliavimo užduotis, skiriamas pagal šią direktyvą ir specifines direktyvas;
- h) „paslaugų gavėjas“ – juridinis ar fizinis asmuo, kuris naudoja ar pareiškia norą naudoti viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas;
- i) „vartotojas“ – bet kuris fizinis asmuo, kuris naudoja ar pareiškia norą naudoti viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas ne verslo ar profesijos tikslais;
- j) „universalioji paslauga“ – minimalus nurodytos kokybės paslaugų rinkinys, apibrėžtas Direktyvoje 2002/22/EB (Universalųjų paslaugų direktyva), kuris prieinamas visiems paslaugų gavėjams, nepriklausomai nuo geografinės vietos ir, atsižvelgiant į specifines nacionalines sąlygas, prieinama kaina;
- k) „abonentas“ – bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra sutarties su viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų teikėju dėl tokių paslaugų teikimo šalis;

▼M3

- l) „specifinės direktyvos“ – Direktyva 2002/20/EB (Leidimų direktyva), Direktyva 2002/19/EB (Prieigos direktyva), Direktyva 2002/22/EB (Universalųjų paslaugų direktyva) ir 2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje ⁽¹⁾ (toliau – Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių);

▼B

- m) „elektroninių ryšių tinklo teikimas“ – tokio tinklo sukūrimas, eksploatavimas, kontrolė ar galimybės juo naudotis suteikimas;
- n) „galutinis paslaugų gavėjas“ – paslaugų gavėjas, neteikiantis viešųjų ryšių tinklų ar viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų;

⁽¹⁾ OL L 201, 2002 7 31, p. 37.

▼B

- o) „patobulinta skaitmeninės televizijos įranga“ – priedų rinkinys, skirtas prijungti prie televizorių ar integruota skaitmeninės televizijos įranga, galinti priimti skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugas;
- p) „taikomųjų programų sąsaja (API)“ – programinės įrangos sąsaja tarp taikomųjų programų, kurias teikia transliuotojai ar paslaugos teikėjai, ir išteklių skaitmeninės televizijos ir radijo paslaugoms skirtose patobulintoje skaitmeninės televizijos įrangoje;

▼M3

- q) „spekto paskyrimas“ – tam tikros dažnių juostos skyrimas vienos ar, tam tikrais atvejais, kelių radijo ryšio tarnybų darbui nustatytomis sąlygomis;
- r) „žalingieji trukdžiai“ – trukdžiai, kurie kelia pavojų radijo navigacijos tarnybos ar bet kurių kitų saugos tarnybų veikimui ar kitaip smarkiai pablogina, trukdo ar nuolat pertraukia radijo ryšį pagal taikomas tarptautinės, Bendrijų ar nacionalinės teisės nuostatas;
- s) „skambutis“ – viešųjų telefono ryšio paslaugų priemonėmis sukurtas sujungimas, sudarantis dvipusio ryšio galimybę.

▼B

II SKYRIUS

NACIONALINĖS REGULIAVIMO INSTITUCIJOS

3 straipsnis

Nacionalinės reguliavimo institucijos

1. Valstybės narės užtikrina, kad visas užduotis, kurios šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose priskiriamos nacionalinėms reguliavimo institucijoms, vykdytų kompetentinga institucija.
2. Valstybės narės garantuoja nacionalinių reguliavimo institucijų savarankiškumą užtikrindamos, kad jos teisiškai būtų atskirtos ir funkciškai nepriklausomos nuo visų organizacijų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus, įrangą ir paslaugas. Valstybės narės, kurioms nuosavybės teise priklauso ar kurios valdo įmones, teikiančias elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas, užtikrina, kad reguliavimo funkcija būtų veiksmingai atskirta nuo veiklos, susijusios su nuosavybės teise ir valdymu.

▼M3

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos vykdytų savo įgaliojimus nešališkai, skaidriai ir laiku. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių joms paskirtoms užduotims vykdyti.

▼M3

►C1 3a. Nepažeidžiant 4 ir 5 dalių nuostatų, nacionalinės reguliavimo institucijos, atsakingos už *ex ante* rinkos reguliavimą arba ginčų tarp įmonių sprendimą pagal šios direktyvos 20 ar 21 straipsnį, vykdydamos tas užduotis, kurios yra joms paskirtos pagal nacionalinę teisę, įgyvendinančią Bendrijos teisę, veikia nepriklausomai ir nesiekia gauti arba nepriima kitų institucijų nurodymų. Tai nekludo vykdyti jų priežiūrą pagal nacionalinę konstitucinę teisę. Tik pagal 4 straipsnį įsteigtos apeliacinės institucijos gali sustabdyti nacionalinių reguliavimo institucijų sprendimų galiojimą arba juos panaikinti.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos nacionalinės reguliavimo institucijos vadovas arba , kai taikoma, šią funkciją vykdančios kolegijos atitinkami nariai ar jo (jų) pavaduotojas (-ai) būtų atleistas (-i) iš pareigų tik tuomet, jei nebeatitinka šioms pareigoms vykdyti reikalingų sąlygų, kurios yra iš anksto numatytos nacionalinėje teisėje. Sprendimas atleisti atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos vadovą arba, kai taikoma, šią funkciją vykdančios kolegijos atitinkamus narius iš pareigų paskelbiamas viešai atleidimo metu. Atleistam nacionalinės reguliavimo institucijos vadovui arba, kai taikoma, šią funkciją vykdančios kolegijos atitinkamiems nariams, nurodomos atleidimo priežastys, ir jis (jie), jei bendrąja tvarka priežastys neskelbiamos, turi teisę reikalauti, kad jos būtų paskelbtos, ir tos priežastys tokiu atveju turi būti paskelbtos.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų atskirus metinius biudžetus. Biudžetai skelbiami viešai. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių tam, kad galėtų aktyviai dalyvauti Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) ⁽¹⁾ veikloje ir prie jos prisidėti.

3b. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos aktyviai remtų EERRI tikslus skatinti didesnę reguliavimo veiklos koordinavimą ir nuoseklumą.

3c. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos, priimdamos savo sprendimus dėl nacionalinių rinkų, atidžiai atsižvelgtų į EERRI priimtas nuomones ir bendrąsias pozicijas.

▼B

4. Valstybės narės užduotis, kurias turi atlikti nacionalinės reguliavimo institucijos, skelbia lengvai prieinama forma, ypač tais atvejais, kai užduotys skiriamos kelioms institucijoms. Valstybės narės atitinkamai atvejais užtikrina, kad bendrai rūpimais klausimais tos institucijos konsultuotųsi ir bendradarbiautų viena su kita ir su nacionalinėmis institucijomis, kurioms pavesta taikyti konkurencijos teisę ir vartotojų teisę. Kai kompetencija tokiais klausimais priklauso kelioms institucijoms, valstybės narės užtikrina, kad kiekvienos institucijos užduotys būtų skelbiamos lengvai prieinama forma.

⁽¹⁾ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1211/2009 dėl Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) ir Biuro įsteigimo

▼B

5. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir nacionalinės konkurencijos institucijos teikia viena kitai informaciją, būtiną šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatomis taikyti. Informaciją gaunančioji institucija užtikrina tokį pat informacijos slaptumą kaip ir siunčiančioji institucija.

6. Valstybės narės Komisijai praneša visas nacionalines reguliavimo institucijas, kurioms pagal šią direktyvą ir specifines direktyvas yra pavestos užduotys, ir jų atitinkamą atsakomybę.

*4 straipsnis***Teisė pateikti apeliacinį skundą****▼M3**

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniu lygiu veiktų veiksmingi mechanizmai, pagal kuriuos bet kuris paslaugų gavėjas ar įmonė, teikianti elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, kuriai turi įtakos nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, turėtų teisę paduoti apeliacinei institucijai, nepriklausomai nuo suinteresuotų šalių, apeliacinį skundą dėl to sprendimo. Ši institucija, kuri gali būti teismas, turi turėti atitinkamas kvalifikacijas, kad galėtų veiksmingai vykdyti savo funkcijas. Valstybės narės užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į bylos sudėtį ir kad veiktų veiksmingas apeliacijų mechanizmas.

Kol nagrinėjamas apeliacinis skundas, galioja nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas, išskyrus tuos atvejus, kai pagal nacionalinę teisę nustatomos laikinosios priemonės.

▼B

2. Kai 1 dalyje nurodyta apeliacinė institucija nėra teismo institucija, jos sprendimo pagrindas visuomet pateikiamas raštu. Be to, tokiu atveju jos sprendimą peržiūri teismas, apibrėžtas Sutarties 234 straipsnyje.

▼M3

3. Valstybės narės renka informaciją apie apeliacijų bendrąjį turinį, apeliacijų prašymų skaičių, apeliacijų procedūrų trukmę ir priimtų sprendimų nustatyti laikinasias priemones skaičių. Valstybės narės tokią informaciją teikia Komisijai ir EERRI joms pateikus pagrįstą prašymą.

▼B*5 straipsnis***Informacijos teikimas****▼M3**

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, pateiktų visą informaciją, taip pat ir finansinę informaciją, kurios reikia nacionalinėms reguliavimo institucijoms atitikčiai su šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatomis ar pagal jas priimtais sprendimais užtikrinti. Visų pirma nacionalinės reguliavimo institucijos turi turėti įgaliojimus iš tų įmonių taip pat reikalauti pateikti informaciją, susijusią su būsimu tinklo plėtojimu ar paslaugų raida, kurie galėtų turėti įtakos didmeninėms paslaugoms, kurias jos teikia konkurentams. Iš įmonių, kurios turi didelę įtaką didmeninėms rinkoms, taip pat gali būti reikalaujama pateikti apskaitos duomenis apie su tomis didmeninėmis rinkomis susijusias mažmenines rinkas.

▼ M3

Gavusios prašymą, įmonės informaciją pateikia tiksliai tokiais terminais ir taip išsamiai, kaip nurodo nacionalinė reguliavimo institucija. Nacionalinės reguliavimo institucijos prašoma informacija turi atitikti jos vykdomą užduotį. Nacionalinė reguliavimo institucija nurodo priežastis, kodėl prašo informacijos, ir informaciją tvarko laikydamasi 3 dalies.

▼ B

2. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos Komisijai jos pagrįstu prašymu teiktą informaciją, kurios jai reikia savo užduotims pagal sutartį atlikti. Komisijos prašoma informacija turi atitikti jos vykdomas užduotis. Kai teikiama informacija yra susijusi su informacija, įmonių anksčiau pateikta nacionalinės reguliavimo institucijos prašymu, įmonėms apie tai pranešama. Tiek, kiek būtina, ir jei informaciją suteikusi institucija nepateikė aiškaus ir pagrįsto priešingo prašymo, Komisija pateiktą informaciją pateikia kitai tokiai institucijai kitoje valstybėje narėje.

Atsižvelgdamos į šio straipsnio 3 dalies reikalavimus, valstybės narės užtikrina, kad, gavus pagrįstą prašymą, informacija, pateikta vienai nacionalinei reguliavimo institucijai, galėtų būti pateikta kitai tokiai institucijai toje pačioje ar kitoje valstybėje narėje, kad prireikus tos institucijos galėtų įvykdyti savo įpareigojimus pagal Bendrijos teisę.

3. Kai nacionalinė reguliavimo institucija, remdamasi Bendrijos ir nacionalinėmis taisyklėmis dėl verslo konfidencialumo, mano, kad informacija yra konfidenciali, Komisija ir atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina tokį konfidencialumą.

4. Valstybės narės užtikrina, kad, laikydamosi nacionalinių taisyklių dėl informacijos viešumo ir atsižvelgdamos į Bendrijos ir nacionalines taisykles dėl verslo slaptumo, nacionalinės reguliavimo institucijos skelbtų tokią informaciją, kuri prisidėtų prie rinkos atvirumo ir konkurencingumo.

5. Nacionalinės reguliavimo institucijos skelbia informacijos viešumo sąlygas, kaip nurodyta šio straipsnio 4 dalyje, įskaitant tokios informacijos gavimo procedūras.

▼ M3*6 straipsnis***Konsultacijų ir skaidrumo mechanizmas**

Išskyrus atvejus, kai taikoma 7 straipsnio 9 dalis, 20 ar 21 straipsnis, valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai nacionalinės reguliavimo institucijos pagal šią direktyvą ar specifines direktyvas ketina taikyti priemones arba kai jos ketina numatyti apribojimus pagal 9 straipsnio 3 ir 4 dalis, kurie turi didelį poveikį atitinkamoms rinkoms, suinteresuotosioms šalims jos suteiktą galimybę per pagrįstai nustatytą laiką pateikti pastabas dėl planuojamos priemonės.

Nacionalinės reguliavimo institucijos skelbia nacionalinių konsultacijų procedūras.

▼ **M3**

Valstybės narės užtikrina, kad būtų įsteigtas vienas informacijos punktas, per kurį būtų galima sužinoti apie visas vykstančias konsultacijas.

Konsultacijų procedūros rezultatus nacionalinė reguliavimo institucija skelbia viešai, išskyrus atvejus, kai pagal Bendrijos ar nacionalinę teisę dėl verslo konfidencialumo informacija yra konfidenciali.

*7 straipsnis***Elektroninių ryšių vidaus rinkos konsolidavimas**

1. Atlikdamos savo užduotis pagal šią direktyvą ir specifines direktyvas, nacionalinės reguliavimo institucijos kuo labiau atsižvelgia į 8 straipsnyje nustatytus tikslus, įskaitant ir tai, kiek jie susiję su vidaus rinkos veikimu.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos prisideda prie vidaus rinkos plėtros skaidriai bendradarbiaudamos tarpusavyje ir su Komisija bei EERRI, kad visose valstybėse narėse šios direktyvos ir specifinių direktyvų nuostatos būtų taikomos nuosekliai. Dėl to jos pirmiausia bendradarbiauja su Komisija ir EERRI, kad nustatytų, kokie teisės aktai ir kokios priemonės padėčiai ištaisyti geriausiai tinka vienai ar kitai situacijai rinkoje.

3. Išskyrus atvejus, kai pagal 7b straipsnį priimtose rekomendacijose arba gairėse numatyta kitaip, pasibaigus 6 straipsnyje nurodytoms konsultacijoms, kai nacionalinė reguliavimo institucija ketina imtis priemonių:

a) kurioms taikomi šios direktyvos 15 ar 16 straipsniai arba Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyvos) 5 ar 8 straipsniai, ir

b) kurios daro poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai,

ji tuo pat metu priemonės projektą padaro prieinamą Komisijai, EERRI ir nacionalinėms reguliavimo institucijoms kitose valstybėse narėse, tuo pačiu metu kartu pagal 5 straipsnio 3 dalį nurodo, kuo priemonė yra paremta, ir apie ją praneša Komisijai, EERRI bei kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms. Nacionalinės reguliavimo institucijos, EERRI ir Komisija pastabas atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai gali pateikti ne vėliau kaip per mėnesį. Vieno mėnesio termino pratęsti negalima.

4. Kai planuojama priemone, kuriai taikoma 3 dalis, siekiama:

a) apibūdinti atitinkamą rinką, kuri skiriasi nuo rinkų, apibūdintų rekomendacijoje pagal 15 straipsnio 1 dalį, arba

b) spręsti, ar pagal 16 straipsnio 3, 4 ar 5 dalis laikyti įmonę, atskirai ar kartu su kitomis įmonėmis, turinčia didelę įtaką rinkoje,

▼M3

ir kai ši planuojama priemonė galėtų daryti poveikį valstybių narių tarpusavio prekybai, ir kai Komisija yra nacionalinei reguliavimo institucijai nurodžiusi, kad planuojama priemonė sukurs kliūtį bendrojoje rinkoje, arba jei Komisija turi rimtų abejonių dėl planuojamos priemonės suderinamumo su Bendrijos teise, ypač su 8 straipsnyje nurodytais tikslais, planuojama priemonė netaikoma dar du mėnesius. Šio termino pratęsti negalima. Tokiu atveju Komisija informuoja kitas nacionalines reguliavimo institucijas apie šias abejones.

5. Per 4 dalyje nurodytą dviejų mėnesių laikotarpį Komisija gali

- a) priimti sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija panaikintų planuojamą priemonę, ir (arba)
- b) priimti sprendimą panaikinti savo išlygas dėl 4 dalyje nurodytos priemonės projekto.

Prieš priimdama sprendimą Komisija atidžiai atsižvelgia į EERRI nuomonę. Kartu su šiuo sprendimu pateikiama išsami ir objektyvi analizė, kodėl Komisija mano, kad planuojama priemonė neturėtų būti patvirtinta, ir konkretūs pasiūlymai, kaip planuojama priemonė turėtų būti pakeista.

6. Per šešis mėnesius po to, kai pagal 5 dalį Komisija priėmė sprendimą, kuriame reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija panaikintų planuojamą priemonę, nacionalinė reguliavimo institucija planuojamą priemonę iš dalies pakeičia arba panaikina. Jeigu planuojama priemonė iš dalies keičiama, nacionalinė reguliavimo institucija 6 straipsnyje nurodyta tvarka surengia viešąsias konsultacijas ir pagal 3 dalies nuostatas vėl praneša Komisijai apie iš dalies pakeistą planuojamą priemonę.

7. Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija atidžiai atsižvelgia į kitų nacionalinių reguliavimo institucijų, EERRI ir Komisijos pastabas ir po to, išskyrus atvejus, kai taikomi 4 dalis ir 5 dalies a punktas, gali priimti planuojamą priemonę, o tai padariusi apie ją informuoja Komisiją.

8. Nacionalinė reguliavimo institucija Komisijai ir EERRI pateikia visas patvirtintas galutines priemones, kurioms taikomos 7 straipsnio 3 dalies a ir b punktuose nurodytos sąlygos.

9. Išskirtinėmis aplinkybėmis, kai nacionalinė reguliavimo institucija mano, kad nukrypstant nuo 3 ir 4 dalyse numatytų procedūrų reikia skubiai veikti, kad būtų galima išsaugoti konkurenciją ir apsaugoti paslaugų gavėjų interesus, ji gali nedelsdama imtis proporcingų ir laikinų priemonių. Apie tokias priemones ji nedelsdama praneša Komisijai, kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir EERRI, kartu išsamiai nurodydama priežastis. Sprendimą tokias priemones taikyti nuolat ar pratęsti jų galiojimo laiką, nacionalinė reguliavimo institucija priima pagal 3 ir 4 dalių nuostatas.

7a straipsnis

Padėties ištaisymo priemonių nuoseklaus taikymo tvarka

1. Jeigu pagal planuojamą priemonę, kuriai galioja 7 straipsnio 3 dalis, taikant 16 straipsnį kartu su Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 5 ir 9–13 straipsniais ir Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį, siekiama nustatyti, iš dalies pakeisti arba panaikinti operatoriaus pareigas, Komisija per šios direktyvos 7 straipsnio 3 dalyje numatytą vieno mėnesio laikotarpį gali nurodyti atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai ir EERRI priežastis, kodėl ji mano, kad taikant planuojamą priemonę bus sukuriamos

▼ M3

kliūtys bendrojoje rinkoje, arba kad ji turi rimtų abejonių dėl to, ar ši priemonė suderinama su Bendrijos teise. Tokiu atveju planuojamos priemonės negalima priimti dar tris mėnesius nuo Komisijos pranešimo.

Jeigu tokio pranešimo negauta, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija gali priimti planuojamą priemonę, atidžiai atsižvelgdama į visas Komisijos, EERRI arba kitų nacionalinių reguliavimo institucijų pateiktas pastabas.

2. Per 1 dalyje nurodytą trijų mėnesių laikotarpį Komisija, EERRI ir atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija glaudžiai bendradarbiauja siekdamos nustatyti tinkamiausią ir veiksmingiausią priemonę, atsižvelgdamos į 8 straipsnyje nustatytus tikslus, kartu tinkamai atsižvelgdamos į rinkos dalyvių nuomonę ir į poreikį užtikrinti nuoseklios reguliavimo praktikos plėtrą.

3. Per 1 dalyje nurodyto trijų mėnesių laikotarpio pirmąsias šešias savaites EERRI savo narių balsų dauguma priima nuomonę dėl pirmoje dalyje minimo Komisijos pranešimo, nurodo, ar, jos manymu, reikėtų iš dalies pakeisti arba panaikinti planuojamą priemonę, ir, kai tikslinga, pateikia konkrečių pasiūlymų, kaip tai padaryti. Ši nuomonė turi būti pagrįsta ir skelbiama viešai.

4. Jei savo nuomonėje EERRI sutinka su Komisijos pateiktomis rimtomis abejonėmis, ji glaudžiai bendradarbiauja su atitinkama nacionaline reguliavimo institucija, kad būtų nustatyta pati tinkamiausia ir veiksmingiausia priemonė. Prieš baigiantis 1 dalyje nurodytam trijų mėnesių laikotarpiui nacionalinė reguliavimo institucija gali:

a) atidžiai atsižvelgdama į 1 dalyje nurodytą Komisijos pranešimą ir EERRI nuomonę ir patarimus, iš dalies pakeisti arba panaikinti planuojamą priemonę;

b) nekeisti savo planuojamos priemonės.

5. Jei EERRI nesutinka su Komisijos pateiktomis rimtomis abejonėmis arba nuomonės nepateikia, arba jeigu nacionalinė reguliavimo institucija iš dalies pakeičia savo planuojamą priemonę arba jos nepakeičia pagal 4 dalį, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, jei tokios būta, per vieną mėnesį nuo 1 dalyje nurodyto trijų mėnesių laikotarpio pabaigos gali:

a) siekdama šio tikslo priimti rekomendaciją, pagal kurią būtų reikalaujama, kad atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija iš dalies pakeistų arba atsiimtų siūlomos priemonės projektą, pateikiant konkrečių pasiūlymų, ir nurodo šios rekomendacijos priėmimo priežastis, visų pirma tais atvejais, jei EERRI nesutinka su Komisijos pateiktomis rimtomis abejonėmis;

b) priimti sprendimą panaikinti savo išlygas pagal 1 dalį.

6. Per vieną mėnesį nuo Komisijos rekomendacijos priėmimo pagal 5 dalies a punktą arba po jos išlygų panaikinimo pagal 5 dalies b punktą atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija praneša Komisijai ir EERRI apie patvirtintą galutinę priemonę.

▼ M3

Šis laikotarpis gali būti pratęstas, kad nacionalinė reguliavimo institucija, vadovaudamasi 6 straipsnyje nurodyta procedūra, galėtų surengti viešąją konsultaciją.

7. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija, remdamasi pagal 5 dalies a punktą priimta rekomendacija, nusprendžia iš dalies nekeisti planuojamos priemonės arba jos nepanaikinti, ji pateikia pagrįstą paaiškinimą.

8. Nacionalinė reguliavimo institucija gali atsiimti siūlomos priemonės projektą bet kuriuo procedūros etapu.

*7b straipsnis***Įgyvendinimo nuostatos**

1. Surengusi viešąsias konsultacijas bei konsultacijas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis ir atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, Komisija gali priimti su 7 straipsniu susijusias rekomendacijas ir (arba) gaires, kuriomis nustatoma pagal 7 straipsnio 3 dalį reikalaujamų pranešimų forma, turinys ir pateiktinos informacijos išsamumas, aplinkybės, kuriomis pranešimo nebūtina pateikti, ir terminų apskaičiavimas.

2. 1 dalyje nurodytos priemonės priimanamos taikant 22 straipsnio 2 dalyje nurodytą patariamąją procedūrą.

▼ B

III SKYRIUS

NACIONALINIŲ REGULIAVIMO INSTITUCIJŲ UŽDUOTYS*8 straipsnis***Politikos tikslai ir reguliavimo principai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad, vykdydamos šioje Direktyvoje ir specifinėse direktyvose nurodytas reguliavimo užduotis, nacionalinės reguliavimo institucijos imtųsi visų reikiamų priemonių, skirtų šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytiems tikslams pasiekti. Tokios priemonės turi būti proporcingos tiems tikslams.

▼ M3

Išskyrus tuos atvejus, kai su radijo dažniais susijusiame 9 straipsnyje nurodyta kitaip, valstybės narės atidžiai atsižvelgia į tai, jog yra pageidautina, kad jų reguliavimas technologiniu požiūriu būtų neutralus, ir užtikrina, kad vykdydamos šioje direktyvoje ir specifinėse direktyvose nurodytas užduotis, ypač tas, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą konkurenciją, to paties principo laikytųsi nacionalinės reguliavimo institucijos.

▼ B

Nacionalinės reguliavimo institucijos, neperžengdamos savo kompetencijos ribų, gali prisidėti prie kultūrų ir kalbų įvairovę bei žiniasklaidos pliuralizmą skatinančios politikos įgyvendinimo.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos skatina konkurenciją elektroninių ryšių tinklų, elektroninių ryšių paslaugų ir susijusių priemonių bei paslaugų teikimo srityje, *inter alia*:

▼M3

- a) užtikrinamos, kad paslaugų gavėjai, įskaitant neįgalius, vyresnio amžiaus ir specialių socialinių poreikių turinčius paslaugų gavėjus, galėtų rinktis naudingiausią paslaugą, kainą ir kokybę;
- b) užtikrinamos, kad elektroninių ryšių sektoriuje, pirmiausia perduodant turinį, konkurencija nebūtų iškraipoma ar ribojama;

▼B

- d) skatindamos veiksmingai naudoti radijo dažnius ir numeracijos išteklius bei užtikrinamos jų veiksmingą valdymą.

3. Nacionalinės reguliavimo institucijos prisideda prie vidaus rinkos plėtros, *inter alia*:

- a) Europos lygiu šalinamos išlikusias elektroninių ryšių tinklų, susijusių priemonių ir paslaugų be elektroninių ryšių paslaugų teikimo kliūtis;
- b) skatindamos sukurti ir plėtoti transeuropinius tinklus ir visos Europos paslaugų sąveiką bei ryšį tarp galutinių paslaugos gavėjų;

▼M3

- d) bendradarbiaudamos tarpusavyje, su Komisija ir EERRI, kad būtų išplėtoti nuosekli reguliavimo praktika ir nuosekliai taikoma ši direktyva ir specifinės direktyvos.

▼B

4. Nacionalinės reguliavimo institucijos rūpinasi Europos Sąjungos piliečių interesais, *inter alia*:

- a) užtikrinamos, kad visiems piliečiams būtų prieinamos universaliosios paslaugos, nurodytos Direktyvoje 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva);
- b) užtikrinamos aukšto lygio vartotojų apsaugą jų santykiuose su teikėjais, ypač užtikrinamos paprastas ir nebrangias ginčų sprendimo procedūras, kurias vykdytų nuo suinteresuotų šalių nepriklausomos institucijos;
- c) prisidėdamos prie aukšto lygio asmens duomenų ir privatumo apsaugos;
- d) skatindamos, kad būtų teikiama aiški informacija, ypač reikalaujamos tarifų bei viešai prieinamų elektroninių ryšių paslaugų naudojimo sąlygų skaidrumo;

▼M3

- e) tenkindamos specifinių socialinių grupių, ypač neįgalių, vyresnio amžiaus ir turinčių specialių socialinių poreikių paslaugų gavėjų, poreikius;

▼B

- f) stengdamosi išlaikyti viešųjų ryšių tinklų vientisumą ir saugumą;

▼M3

g) sudarydamos galutiniams paslaugų gavėjams galimybes turėti prieigą prie savo pasirinktos informacijos ir ją platinti, ir naudoti savo pasirinktą programinę įrangą ir paslaugas;

5. Siekdamos 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų politikos tikslų, nacionalinės reguliavimo institucijos taiko objektyvius, skaidrius, nediskriminacinius ir proporcingus reguliavimo principus, *inter alia*:

a) skatindamos reguliavimo nuspėjamumą užtikrindamos nuoseklų reguliavimo būdų taikymą atitinkamais persvarstymo laikotarpiais;

b) užtikrindamos, kad panašiomis aplinkybėmis nebūtų diskriminuojamos elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas teikiančios įmonės;

c) apsaugodamos vartotojams naudingą konkurenciją ir atitinkamais atvejais skatindamos infrastruktūra pagrįstą konkurenciją;

d) skatindamos veiksmingas investicijas į naujas bei pagerintas infrastruktūras ir inovacijas, be kita ko, užtikrintų, kad nustatydamos bet kokias prieigos sąlygas jos tinkamai atsižvelgia į investuojančioms įmonėms tenkančią riziką, ir leistų investuotojams ir norintiesiems turėti prieigą sudaryti įvairius bendradarbiavimo susitarimus, kad būtų įvairinama investicijų rizika, bet užtikrinama, kad išsaugoma rinkos konkurencija ir laikomasi nediskriminavimo principo;

e) deramai atsižvelgdamos į įvairias su konkurencija ir vartotojais susijusias sąlygas įvairiose valstybės narės geografinėse vietovėse;

f) nustatydamos *ex ante* reguliacinio pobūdžio pareigas tik tais atvejais, kai nėra realios ir tvarios konkurencijos, arba atšaukdamos tokias pareigas, kai tik ši sąlyga įvykdoma.

8a straipsnis

Radijo spektro politikos strateginis planavimas ir koordinavimas

1. Valstybės narės bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija vykdydamos radijo spektro naudojimo strateginį planavimą, koordinavimą ir derinimą Europos bendrijoje. Šiuo tikslu jos atsižvelgia, *inter alia*, į ES politikos krypčių ekonominius, saugos, sveikatos, visuomenės interesų, saviraiškos laivės, kultūrinius, mokslinius, socialinius ir techninius aspektus, taip pat į įvairius radijo spektro naudotojų bendruomenių interesus, kad būtų optimizuotas radijo spektro naudojimas ir išvengta žalingų trukdžių.

2. Bendradarbiaudamos tarp savęs ir su Komisija, valstybės narės remia radijo spektro politikos požiūrių derinimą Europos bendrijoje ir atitinkamais atvejais radijo spektro, kuris yra būtinas norint sukurti elektroninių ryšių vidaus rinką ir užtikrinti jos veikimą, gavimo bei veiksmingo naudojimo sąlygų suderinimą.

▼M3

3. Komisija, atidžiai atsižvelgdama į Radijo spektro politikos grupės (RSPG), įsteigtos remiantis 2002 m. liepos 26 d. Komisijos sprendimu 2002/622/EB dėl Radijo spektro politikos grupės įsteigimo⁽¹⁾, nuomonę, gali teikti Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymus dėl teisės aktų, kuriais nustatomos daugiamečių radijo spektro politikos programos. Šiose programose nustatomos naudojimosi radijo dažnių spektru strateginio planavimo ir derinimo pagal šios direktyvos ir specialiųjų direktyvų nuostatas politikos kryptys ir tikslai.

4. Kai reikia užtikrinti veiksmingą Europos Bendrijos interesų derinimą radijo spektro klausimais kompetentingose tarptautinėse organizacijose, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į RSPG nuomonę, gali pasiūlyti Europos Parlamentui ir Tarybai bendrus politikos tikslus.

9 straipsnis

Elektroninių ryšių paslaugoms skirtų radijo dažnių valdymas

1. Deramai atsižvelgdamos į tai, kad radijo dažniai yra viešojo gėrybės, turinti svarbią socialinę, kultūrinę ir ekonominę vertę, valstybės narės pagal 8 ir 8a straipsnius savo teritorijoje užtikrina veiksmingą elektroninių ryšių paslaugoms teikti skirtų radijo dažnių valdymą. Jos užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės institucijos skirstytų elektroninių ryšių paslaugoms naudojamą spektrą ir suteiktų bendrąsias arba individualias teises naudoti tokius radijo dažnius remdamosi objektyviais, skaidriais, nediskriminuojančiais ir proporcingais kriterijais.

Igyvendindamos šio straipsnio nuostatas valstybės narės turi laikytis atitinkamų tarptautinių susitarimų, įskaitant ITU radijo ryšio reglamentą, ir gali atsižvelgti į viešosios tvarkos sumetimus.

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į tai, kad radijo dažnius reikia efektyviai ir veiksmingai naudoti, taip pat siekiant naudos vartotojams, pavyzdžiui, masto ekonomijos ir paslaugų sąveikumo, stengiasi radijo dažnių naudojimą derinti visoje Bendrijoje. Tai darydamos jos veikia laikydamosi 8a straipsnio ir Sprendimo Nr. 676/2002/EB (Radijo spektro sprendimas).

3. Išskyrus atvejus, kai antroje pastraipoje numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad visų rūšių radijo ryšio tinklo ir bevielės prieigos technologijos galėtų būti naudojamos radijo dažnių juostose, kurios, kaip turi būti paskelbta jų nacionaliniame dažnių paskirstymo plane laikantis Bendrijos teisės aktų nuostatų, gali būti naudojamos elektroninių ryšių paslaugoms.

Tačiau valstybės narės atskiriems radijo ryšio tinklams ar bevielio prisijungimo technologijos rūšims, naudojamoms elektroninių ryšių paslaugoms, gali pritaikyti proporcingus ir nediskriminuojančius apribojimus, jei būtina:

a) išvengti žalingųjų trukdžių,

b) apsaugoti visuomenės sveikatą nuo elektromagnetinių laukų poveikio,

⁽¹⁾ OL L 198, 2002 7 27, p. 49.

▼M3

- c) užtikrinti techninę paslaugos kokybę,
- d) užtikrinti kuo didesnę radijo dažnių pasidalomąją naudojimą,
- e) užtikrinti veiksmingą spektro naudojimą;
- f) pasiekti bendrojo intereso tikslą pagal 4 dalį.

4. Išskyrus atvejus, kai antroje pastraipoje numatyta kitaip, valstybės narės užtikrina, kad visų rūšių elektroninių ryšių paslaugos galėtų būti teikiamos radijo dažnių juostose, kurios, kaip turi būti paskelbta jų nacionaliniame dažnių paskirstymo plane laikantis Bendrijos teisės aktų nuostatų, gali būti naudojamos elektroninių ryšių paslaugoms. Tačiau valstybės narės gali numatyti proporcingus ir nediskriminacinius teikiamų elektroninių ryšių paslaugų rūšių apribojimus, įskaitant, prireikus, Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos radijo ryšio reglamentų reikalavimų patenkinimą.

Priemonės, pagal kurias reikalaujama, kad elektroninių ryšių paslauga būtų teikiama konkrečioje elektroninių ryšių paslaugoms skirtoje juostoje, turi būti pagrindžiamos būtinybe užtikrinti valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatyto bendrojo intereso tikslui pasiekti, pavyzdžiui vienas iš toliau išvardytų tikslų, tačiau jais neapsiribojant:

- a) gyvybės apsauga,
- b) socialinės, regioninės ar teritorinės sanglaudos skatinimas,
- c) neveiksmingo radijo dažnių naudojimo išvengimas arba
- d) kultūrinės bei kalbų įvairovės ir žiniasklaidos pliuralizmo skatinimas, pavyzdžiui, teikiant radijo ir televizijos transliavimo paslaugas.

Priemonė, pagal kurią draudžiama teikti kitas elektroninių ryšių paslaugas konkrečioje juostoje, gali būti numatyta tik tuomet, jei ją galima pagrįsti poreikiu teikti gyvybės apsaugos paslaugas. Valstybės narės taip pat gali išskirtiniais atvejais išplėsti tokios priemonės taikymą, kad būtų įvykdyti kiti valstybių narių pagal Bendrijos teisę nustatyti visuotinės svarbos tikslai.

5. Valstybės narės reguliariai peržiūri, ar 3 ir 4 dalyje nurodyti apribojimai yra būtini, ir viešai skelbia šių peržiūrų rezultatus.

6. 3 ir 4 dalys taikomos elektroninio ryšio paslaugoms teikti skirtam spektrui, bendrosioms bei individualioms teisėms naudoti radijo dažnius, suteiktoms nuo 2011 m. gegužės 25 d.

Iki 2011 m. gegužės 25 d. jau paskirstytam spektrui, galiojančioms bendrosioms ir individualioms naudojimo teisėms taikomas 9a straipsnis.

7. Nepažeidžiant specifinių direktyvų nuostatų ir atsižvelgiant į atitinkamas nacionalines aplinkybes, valstybės narės gali nustatyti taisykles, kad būtų išvengta spektro kaupimo, visų pirma naudojimo teisių turėtojams nustatyti griežtus faktinio naudojimosi teisėmis terminus ir taikyti sankcijas, įskaitant finansines baudas arba teisių panaikinimą tais atvejais, kai nesilaikoma tų terminų. Šios taisyklės nustatomos ir taikomos proporcingai, nediskriminuojant ir skaidriai.

▼ **M3***9a straipsnis***Galiojančių teisių apribojimų peržiūra**

1. Penkerius metu nuo 2011 m. gegužės 25 d. valstybės narės gali leisti radijo dažnių naudojimo teisių turėtojams, kuriems jos buvo suteiktos iki tos datos ir galios ne trumpiau kaip penkerius metus nuo tos datos, pateikti kompetentingai nacionalinei institucijai paraišką dėl tų teisių apribojimo pakartotinio įvertinimo pagal 9 straipsnio 3 ir 4 dalis.

Prieš priimdama sprendimą, kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija praneša teisių turėtojui apie pakartotinį apribojimų įvertinimą, nurodydama teisių apimtį po pakartotinio įvertinimo, ir leidžia jam per pagrįstą laikotarpį atsiimti paraišką.

Jeigu teisių turėtojas atsiima paraišką, teisės nesikeičia iki galiojimo pabaigos arba iki penkerių metų laikotarpio pabaigos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

2. Pasibaigus 1 dalyje nurodytam penkerių metų laikotarpiui, valstybės narės imasi visų tinkamų priemonių, kad užtikrintų, jog 9 straipsnio 3 ir 4 dalys būtų taikomos visoms likusioms bendrosioms ar individualioms naudojimo teisėms ir elektroninėms ryšio paslaugoms skirto spektro paskyrimams, kurie galiojo 2011 m. gegužės 25 d.

3. Taikydamos šį straipsnį valstybės narės imasi tinkamų priemonių sąžiningai konkurencijai skatinti.

4. Priemonės, priimtose taikant šį straipsnį nesuteikia naujos naudojimo teisės todėl joms netaikomos atitinkamos Direktyvos 2002/20/EB (Leidimų direktyva) 5 straipsnio 2 dalies nuostatos.

*9b straipsnis***Individualių radijo dažnių naudojimo teisių perdavimas ar nuoma**

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, laikydamosi nacionalinių radijo dažnių naudojimo teisių sąlygų, pagal nacionalines procedūras galėtų kitoms įmonėms perduoti arba išnuomoti individualias radijo dažnių naudojimo teises juostose, kuriose tai daryti numatyta pagal 3 dalį priimtose įgyvendinimo priemonėse.

▼ **C2**

Valstybės narės gali numatyti, kad pagal nacionalines procedūras įmonės kitoms įmonėms perduotų arba išnuomotų kitų radijo dažnių juostų individualias radijo dažnių naudojimo teises.

▼ **M3**

Individualioms radijo dažnių naudojimo teisėms nustatytos sąlygos po šių teisių perdavimo arba nuomos nesikeičia, išskyrus atvejus, kai nacionalinė kompetentinga institucija nustato kitaip.

Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad šios dalies nuostatos gali būti netaikomos tais atvejais, jei individualios radijo dažnių naudojimo teisės įmonei iš pradžių suteiktos nemokamai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad apie įmonės ketinimą perduoti teises naudoti radijo dažnius, taip pat apie faktinį jų perdavimą, pagal nacionalines procedūras būtų pranešta kompetentingai nacionalinei institucijai, atsakingai už individualių naudojimo teisių suteikimą, ir kad apie tai būtų paskelbta viešai. Jeigu radijo dažnio naudojimas buvo

▼M3

suderintas taikant Sprendimą Nr. 676/2002/EB (Sprendimą dėl radijo spektro) arba kitas Bendrijos priemonės, toks perdavimas turi atitikti tokį suderintą naudojimą.

3. Komisija gali partvirtinti atitinkamų įgyvendinamųjų priemonių, kad būtų nustatytos dažnių juostos, kurių radijo dažnių naudojimo teisės įmonės gali perleisti arba išnuomoti vienos kitoms. Šios priemonės neapima dažnių, kurie naudojami transliavimui.

Techninės įgyvendinamosios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, tvirtinamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

▼B*10 straipsnis***Numeracija, pavadinimai ir adresai****▼M3**

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos kontroliuotų visų nacionalinių numeracijos išteklių naudojimo teisių suteikimą ir nacionalinių numeracijos planų valdymą. Valstybės narės užtikrina, kad visoms viešai prieinamoms elektroninių ryšių paslaugoms būtų teikiama pakankamai numerių ir numerių intervalų. Nacionalinės reguliavimo institucijos nustato nacionalinių numeracijos išteklių naudojimo teisių suteikimo objektyvią, skaidrią ir nediskriminacinę tvarką.

2. Nacionalinės reguliavimo institucijos užtikrina, kad nacionaliniai numeracijos planai ir procedūros būtų taikomi vienodai visiems viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams. Svarbiausia valstybės narės užtikrina, kad įmonė, kuriai buvo suteikta teisė naudotis numerių intervalu, nediskriminuotų kitų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų nustatydamą numerių sekas, kuriomis pasiekiamos jų paslaugos.

▼B

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionaliniai numeracijos planai ir visi vėlesni jų papildymai ir pakeitimai būtų skelbiami ir jiems būtų taikomi tik nacionalinio saugumo sumetimais pateisinami apribojimai.

▼M3

4. Valstybės narės remia konkrečių numerių ar numeracijos intervalų suderinimą Bendrijoje, jei tuo kartu skatinamas vidaus rinkos veikimas ir visoje Europoje teikiamų paslaugų plėtojimas. Komisija gali šiuo klausimu imtis atitinkamų techninių įgyvendinamųjų priemonių.

Šios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, patvirtinamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

▼B

5. Siekiant užtikrinti globalinę paslaugų sąveiką, kai tai yra tikslinga, valstybės narės koordinuoja savo pozicijas tarptautinėse organizacijose ir forumuose, kuriuose priimami sprendimai su elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų numeracija, pavadinimais ir adresais susijusiais klausimais.

*11 straipsnis***Priėjimo teisė**

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija svarstydama:

- paraišką dėl įmonei, turinčiai leidimą teikti viešuosius ryšių tinklus, teisių suteikimo įrengti įrenginius valstybinėje ar privačioje nuosavybėje, virš jos ar po ja,
- paraišką dėl įmonei, turinčiai leidimą teikti visus kitus, ne tik viešuosius elektroninių ryšių tinklus, teisių suteikimo įrengti įrenginius valstybinėje ar privačioje nuosavybėje, virš jos ar po ja,

toji kompetentinga institucija:

▼M3

- nedelsdama ir be jokios diskriminacijos veiktų laikydamasi paprastos, veiksmingos, skaidrios ir viešai prieinamos tvarkos ir bet kuriuo atveju priimtų sprendimą per šešis mėnesius nuo paraiškos pateikimo, išskyrus ekspropriacijos atvejus, ir

▼B

- numatydama tam tikras tokių teisių sąlygas, laikytųsi skaidrumo ir nediskriminacinių principų.

Minėta tvarka gali būti skirtinga priklausomai nuo to, ar pareiškėjas teikia viešuosius ryšių tinklus, ar ne.

▼M3

2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai viešosioms ar vietinės valdžios institucijoms nuosavybės teise priklauso ar jos kontroliuoja įmonės, teikiančias viešuosius elektroninių ryšių tinklus ir (arba) viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, 1 dalyje nurodytų teisių suteikimo funkcija ir su nuosavybe ar kontrole susijusi veikla būtų veiksmingai struktūriškai atskirtos.

▼B

3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų veiksmingi mechanizmai, kurie įmonėms leistų pateikti nepriklausomai nuo suinteresuotų šalių institucijai apeliacinius skundus dėl sprendimų suteikti teises įrengti įrenginius.

▼M3*12 straipsnis***Elektroninių ryšių tinklų teikėjų bendra vieta ir bendras tinklo komponentų ir su jais susijusių įrenginių naudojimas**

1. Kai elektroninių ryšių tinklus teikianti įmonė pagal nacionalinius įstatymus turi teisę įrengti įrenginius valstybinėje ar privačioje nuosavybėje, virš jos ar po ja, arba gali pasinaudoti nuosavybės eksproprijavimo ar naudojimo tvarka, nacionalinės reguliavimo institucijos, visiškai atsižvelgdamos į proporcingumo principą, turi galimybę nustatyti, kad

▼ **M3**

tokie įrenginiai ar nuosavybė, įskaitant, *inter alia*, pastatus ar įėjimus į pastatus, pastatų elektros laidų sistemas, stiebus, antenas, bokštus ir kitas atramines konstrukcijas, kanalus, vamzdynus, šulinius, skirstymo spintas, būtų naudojami bendrai.

2. Valstybės narės gali reikalauti, kad 1 dalyje nurodyti teisių turėtojai bendrai naudotųsi įrenginiais ar nuosavybe (įskaitant fizinę bendrą vietą) arba imtųsi priemonių viešųjų darbų koordinavimui palengvinti, kad būtų apsaugota aplinka, visuomenės sveikata, užtikrintas visuomenės saugumas arba kad būtų atsižvelgiama į miesto ir šalies planavimo tikslus ir tik po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę. Į tokius bendro naudojimo ar koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos taisyklės dėl įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų pasidalijimo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms taip pat būtų suteikti įgaliojimai po tinkamo viešųjų konsultacijų laikotarpio, per kurį visoms suinteresuotosioms šalims suteikiama galimybė pareikšti nuomonę, nustatyti 1 dalyje nurodytiems teisių turėtojams ir (arba) pastatų elektros laidų sistemų savininkams įpareigojimus bendrai naudotis šiomis sistemomis pastatų viduje arba iki pirmojo koncentracijos arba skirstymo taško, jei jis yra pastato išorėje, tais atvejais, jei naujos tokios pačios infrastruktūros kūrimas ekonominiu požiūriu neveiksmingas arba fiziškai nepraktiškas. Į tokius bendro naudojimo ir koordinavimo susitarimus gali būti įtrauktos įrenginių ar nuosavybės bendro naudojimo sąnaudų, kurios prireikus koreguojamos atsižvelgiant į riziką, pasidalijimo taisyklės.

4. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos galėtų reikalauti, jog įmonės teiktų būtiną informaciją, jei kompetentingos institucijos to prašo, kad šios institucijos kartu su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis galėtų nustatyti 1 dalyje nurodytų įrenginių pobūdžio, prieinamumo bei geografinės buvimo vietos išsamų sąrašą ir pateiktų jį suinteresuotosioms šalims.

5. Pagal šį straipsnį nacionalinių reguliavimo institucijų taikomos priemonės turi būti objektyvios, skaidrios, nediskriminacinės ir proporcingos. Jei įmanoma, šios priemonės turi būti įgyvendinamos derinant su vietos valdžios institucijomis.

▼ **B***13 straipsnis***Apskaitos atskyrimas ir finansinės ataskaitos**

1. Valstybės narės reikalauja, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ir viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas ir turinčios specialias ar išimties teises teikti paslaugas kituose tos pačios ar kitos valstybės narės sektoriuose:

- a) turėtų atskiras su elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikimu susijusias sąskaitas, kurių būtų reikalaujama, jei šią veiklą vykdytų teisiškai savarankiškos įmonės, kad būtų galima nustatyti visus sąnaudų ir pajamų elementus bei jų apskaičiavimo pagrindą ir taikomus sąnaudų bei pajamų priskyrimo metodus, susijusius su jų veikla teikiant elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, įskaitant ilgalaikio turto bei struktūrinių sąnaudų suskirstymą pagal straipsnius; arba

▼B

- b) struktūriškai atskirtų veiklą, susijusią su elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikimu.

Valstybės narės šio straipsnio 1 dalyje nurodytų reikalavimų gali netaikyti įmonėms, kurių veiklos, susijusios su elektroninių ryšių tinklų ar paslaugų teikimu valstybėse narėse, metinė apyvarta sudaro mažiau kaip 50 milijonų eurų.

2. Jei įmonėms, teikiančioms viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, netaikomi bendrovių teisės reikalavimai arba jos neatitinka mažų ir vidutinių įmonių, kurioms taikomos Bendrijos teisės apskaitos taisyklės, kriterijų, jų finansinės ataskaitos sudaromos ir pateikiamos nepriklausomam auditui bei skelbiamos. Auditas atliekamas pagal atitinkamas Bendrijos ir nacionalines taisykles.

Šis reikalavimas taikomas ir atskiroms sąskaitoms, kurių reikalaujama pagal šio straipsnio 1 dalies a punktą.

▼M3

IIIa SKYRIUS

TINKLŲ IR PASLAUGŲ SAUGUMAS IR VIENTISUMAS

*13a straipsnis***Saugumas ir vientisumas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, imtųsi tinkamų techninių ir organizacinių priemonių teikiamų tinklų ir paslaugų saugumui kylančios rizikos tinkamam valdymui užtikrinti. Atsižvelgiant į naujausius technikos laimėjimus, šiomis priemonėmis užtikrinamas saugumo lygis, atitinkantis atsiradusią riziką. Visų pirma imamasi priemonių siekiant užkirsti kelią su saugumu susijusiems incidentams arba sumažinti jų poveikį paslaugų gavėjams ir sujungtiems tinklams.

2. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus, imtųsi visų tinkamų priemonių savo tinklų vientisumui garantuoti, ir tokiu būdu užtikrintų šiais tinklais teikiamų paslaugų nepertraukiamumą.

3. Valstybės narės užtikrina, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus ar viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, praneštų kompetentingai nacionalinei reguliavimo institucijai apie saugumo ar vientisumo pažeidimus, kurie turėjo didelės įtakos tinklų veikimui arba paslaugų teikimui.

Prireikus atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija praneša kitų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrai (ENISA). Atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija gali informuoti visuomenę arba reikalauti, kad tai padarytų įmonės, jei ji nustato, kad pažeidimo atskleidimas atitinka visuomenės interesus.

Kartą per metus atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija pateikia Komisijai ir ENISA apibendrintą pagal šią dalį gautų pranešimų ir įvykdytų veiksmų ataskaitą.

▼M3

4. Komisija, atidžiai atsižvelgdama į ENISA nuomonę, gali patvirtinti tinkamas technines įgyvendinamąsias priemones, kad suderintų 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas priemones, įskaitant priemones, kuriomis apibrėžiamos aplinkybės, forma ir procedūros, taikomos nustatant pranešimo reikalavimus. Šios techninės įgyvendinamosios priemonės bus kuo labiau grindžiamos Europos ir tarptautiniais standartais ir nekliudo valstybėms narėms patvirtinti papildomus reikalavimus siekiant 1 ir 2 dalyse nurodytų tikslų.

Šios įgyvendinamosios priemonės, skirtos šios direktyvos neesminėms nuostatomis iš dalies pakeisti ją papildant, patvirtinamos laikantis 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu.

*13b straipsnis***Įgyvendinimas ir vykdymo užtikrinimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimą duoti privalomus nurodymus, įskaitant ir tuos, kurie susiję su įgyvendinimo terminu, įmonėms, teikiančioms viešuosius ryšių tinklus arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas, tam, kad būtų įgyvendintas 13a straipsnis.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų įgaliojimą reikalauti, kad įmonės, teikiančios viešuosius ryšių tinklus arba viešai prieinamas elektroninių ryšių paslaugas:

- a) teiktų informaciją, reikalingą paslaugų ir tinklų saugumui ir (arba) vientisumui įvertinti, įskaitant dokumentus, susijusius su jų saugumo politika ir
- b) leistų kvalifikuotai nepriklausomai įstaigai arba kompetentingai nacionalinei institucijai atlikti jų saugumo auditą ir pateiktų šio audito rezultatus nacionalinei reguliavimo institucijai. Audito išlaidas apmoka įmonė.

3. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų visus reikalingus įgaliojimus tirti nurodymų nesilaikymo atvejus, taip pat atvejus, susijusius su nesilaikymo poveikiu tinklų saugumui ir vientisumui.

4. Šios nuostatos nepažeidžia šios direktyvos 3 straipsnio.

▼B

IV SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS*14 straipsnis***Įmonės, turinčios didelę įtaką rinkoje**

1. Tais atvejais, kai specifinės direktyvos reikalauja, kad nacionalinės reguliavimo institucijos 16 straipsnyje numatyta tvarka nustatytų, ar operatoriai turi didelę įtaką rinkoje, taikomos šio straipsnio 2 ir 3 dalys.

▼B

2. Laikoma, kad įmonė turi didelę įtaką rinkoje, jei jos vienos ar bendrai su kitomis įmonėmis padėtis prilygsta dominuojančiai, tai yra ji turi ekonominę galią, kuri jai leidžia būti gana dideliu mastu nepriklausomai nuo konkurentų, klientų ar galų gale nuo vartotojų.

Spręsdamos, ar vienos ar kelių įmonių bendra padėtis rinkoje yra dominuojanti, nacionalinės reguliavimo institucijos visų pirma laikosi Bendrijos teisės normų ir su didžiausiu atidumu atsižvelgia į rinkos analizės ir didelės įtakos rinkoje vertinimo gaires, kurias Komisija paskelbia pagal 15 straipsnį. Tokio vertinimo kriterijai pateikti II priede.

▼M3

3. Kai įmonė turi didelę įtaką tam tikroje rinkoje (pirminėje rinkoje), gali būti laikoma, kad ji turi didelę įtaką rinkoje ir glaudžiai susijusioje rinkoje (antrinėje rinkoje), jei tų dviejų rinkų ryšiai yra tokie, kad įtaka pirminėje rinkoje daro poveikį jos įtakai antrinėje rinkoje ir taip dar labiau sustiprėja įmonės įtaka rinkoje. Todėl priemonės padėčiai ištaisyti, kuriomis siekiama užkirsti kelią tokiam įtakos sustiprėjimui, gali būti taikomos antrinėje rinkoje pagal Direktyvos 2002/19/EB (toliau – Prieigos direktyva) 9, 10, 11 ir 13 straipsnius, o tais atvejais, kai paaiškėja, jog tokios priemonės yra nepakankamos, priemonės padėčiai ištaisyti gali būti taikomos pagal Direktyvos 2002/22/EB (toliau – Universalųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį.

▼B*15 straipsnis***▼M3****Rinkų nustatymo ir apibrėžimo procedūra**

1. Po viešųjų konsultacijų, įskaitant konsultacijas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, bei atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, Komisija, laikydamasi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos patiriamosios procedūros, priima rekomendaciją dėl atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų (toliau – rekomendacija). Rekomendacijoje bus nurodytos tos elektroninių ryšių sektoriaus produktų ir paslaugų rinkos, kurių charakteristikos pagrįstai leidžia joms taikyti specifinėse direktyvose nurodytus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus, jų netaikant rinkoms, kurios konkrečiais atvejais gali būti apibrėžtos pagal konkurencijos teisę. Komisija rinkas apibrėžia pagal konkurencijos teisės principus.

▼B

Komisija reguliariai persvarsto rekomendaciją.

2. Ne vėliau kaip šios direktyvos įsigaliojimo dieną Komisija paskelbia rinkos analizės ir didelės įtakos rinkoje įvertinimo gaires (toliau – gairės), kurios atitinka konkurencijos teisės principus.

▼M3

3. Atidžiai atsižvelgdamos į rekomendaciją ir gaires, nacionalinės reguliavimo institucijos pagal nacionalines aplinkybes ir konkurencijos teisės principus apibrėžia atitinkamas rinkas, pirmiausia atitinkamas geografines rinkas savo teritorijoje. Prieš apibrėždamos rinkas, kurios skiriasi nuo rekomendacijoje apibrėžtų rinkų, nacionalinės reguliavimo institucijos laikosi 6 ir 7 straipsniuose nurodytos tvarkos.

▼ **M3**

4. Pasikonsultavusi, įskaitant konsultacijas su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę ir laikydamosi 22 straipsnio 3 dalyje nurodytos reguliavimo procedūros su tikrinimu gali priimti sprendimą, nustatantį transnacionalines rinkas.

▼ **B***16 straipsnis***Rinkos analizės tvarka**▼ **M3**

1. Nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka atitinkamų rinkų tyrimą, atsižvelgdamos į rekomendacijoje nustatytas rinkas ir atidžiai atsižvelgdamos į gaires. Valstybės narės užtikrina, kad šis tyrimas atitinkamais atvejais būtų atliekamas kartu su nacionalinėmis konkurencijos institucijomis.

2. Tais atvejais, kai pagal šio straipsnio 3 ar 4 dalis, Direktyvos 2002/22/EB (Universaliųjų paslaugų direktyva) 17 straipsnį arba pagal Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 8 straipsnį reikalaujama, kad nacionalinė reguliavimo institucija nustatytų, ar įmonėms reikia skirti, palikti galioti, pakeisti ar panaikinti įpareigojimus, ji, remdamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytu tyrimu, turi nustatyti, ar konkurencija atitinkamoje rinkoje yra veiksminga.

▼ **B**

3. Jei nacionalinė reguliavimo institucija padaro išvadą, kad konkurencija rinkoje yra veiksminga, ji neskiria ir nepalieka galioti jokių šio straipsnio 2 dalyje minėtų specifinių įpareigojimų. Tais atvejais, kai įpareigojimais konkreitiems sektoriams jau paskirti, nacionalinė reguliavimo institucija atitinkamos rinkos įmonėms tokius įpareigojimus panaikina. Apie tokį panaikinimą šalims, kurioms jis turi įtakos, pranešama iš anksto.

▼ **M3**

4. Jei nacionalinė reguliavimo institucija nustato, kad atitinkamoje rinkoje nėra veiksmingos konkurencijos, ji pagal 14 straipsnį nustato įmones, atskirai arba kartu su kitomis įmonėmis turinčias didelę įtaką toje rinkoje, ir nacionalinė reguliavimo institucija joms nustato atitinkamus konkrečius šio straipsnio 2 dalyje minėtus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus, arba jei jie jau nustatyti, juos palieka galioti ar iš dalies pakeičia.

5. 15 straipsnio 4 dalyje minimame sprendime minėtų transnacionalinių rinkų atveju rinkos tyrimą atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka kartu, atidžiai atsižvelgdamos į gaires, ir bendrai sprendžia, ar pradėti taikyti, palikti galioti, keisti ar panaikinti šio straipsnio 2 dalyje minėtus reglamentuojančio pobūdžio įpareigojimus.

6. Pagal šio straipsnio 3 ir 4 dalis taikant priemones laikomasi 6 ir 7 straipsniuose nurodytos tvarkos. Nacionalinės reguliavimo institucijos atlieka atitinkamos rinkos tyrimą ir praneša apie atitinkamą planuojamą priemonę pagal 7 straipsnį:

▼ **M3**

- a) per trejus metus nuo ankstesnės su šia rinka susijusios priemonės patvirtinimo. Tačiau išimtiniais atvejais šis laikotarpis gali būti pratęstas ne daugiau negu trejais papildomais metais, jei nacionalinė reguliavimo institucija Komisijai praneša apie siūlomo pratęsimo priežastis, o Komisija per vieną mėnesį nuo pranešimo apie pratęsimą nepareiškia prieštaravimų;
- b) tų rinkų, apie kurias anksčiau nebuvo pranešta Komisijai, atveju – per dvejus metus po patikslintos rekomendacijos dėl atitinkamų rinkų priėmimo arba
- c) naujųjų valstybių narių, kurios įstojo į Sąjungą, atveju – per dvejus metus po jų įstojimo.

7. Jeigu nacionalinė reguliavimo institucija nepabaigia rekomendacijoje nurodytos atitinkamos rinkos tyrimo per 6 dalyje nustatytą terminą, EERRI, esant prašymui, padeda atitinkamai nacionalinei reguliavimo institucijai pabaigti konkrečios rinkos tyrimą ir nustatyti taikytinus konkrečius įpareigojimus. Gavusi pagalbą, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija per šešis mėnesius praneša Komisijai apie planuojamą priemonę pagal 7 straipsnį.

▼ **B***17 straipsnis***Standartizacija**

1. Laikydamosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos, Komisija sudaro ir *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbia ► **M3** neprivalomų standartų ◀ ir (arba) specifikacijų sąrašą, kurio pagrindu būtų skatinama suderintai teikti elektroninių ryšių tinklus, elektroninių ryšių paslaugas ir susijusias priemones bei paslaugas. Prireikus laikydamosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos ir konsultuodamosi su komitetu, įsteigtu Direktyva 98/34/EB, Komisija gali reikalauti, kad Europos standartų organizacijos (Europos standartizacijos komitetas – CEN, Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas – Cenelec ir Europos telekomunikacijų standartų institutas – ETSI) parengtų standartus.

2. Valstybės narės skatina, kad teikiamoms paslaugoms, techninėms sąsajoms ir (arba) tinklų funkcijoms būtų taikomi 1 dalyje minėti standartai ir (arba) specifikacijos tokiu mastu, kokio būtinai reikia paslaugų sąveikai užtikrinti ir paslaugų gavėjams suteikti daugiau pasirinkimo laisvės.

Kol nėra pagal 1 dalį paskelbtų standartų ir (arba) specifikacijų, valstybės narės skatina įgyvendinti Europos standartų organizacijų priimtus standartus ir (arba) specifikacijas.

▼ **M3**

Jei tokių standartų ir (arba) specifikacijų nėra, valstybės narės skatina įgyvendinti Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (angl. ITU), Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (angl. CEPT), Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) ir Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (angl. IEC) priimtus tarptautinius standartus ir rekomendacijas.

▼B

Jei tarptautiniai standartai yra, valstybės narės skatina, kad Europos standartų organizacijos juos arba jų atitinkamas dalis imtų kaip pagrindą savo sudaromiems standartams, išskyrus atvejus, jei tokie tarptautiniai standartai ar jų atitinkamos dalys būtų neveiksmingos.

3. Jei 1 dalyje minėti standartai ir (arba) specifikacijos nėra pakankamai įdiegtos ir paslaugų sąveika vienoje ar keliose valstybėse narėse negali būti užtikrinta, tokių standartų ir (arba) specifikacijų įgyvendinimas 4 dalyje nustatyta tvarka gali būti privalomas tokiu mastu, kokio būtinai reikia tokiai sąveikai užtikrinti ir paslaugų gavėjams suteikti daugiau pasirinkimo laisvės.

▼M3

4. Tais atvejais, kai Komisija ketina tam tikrų standartų ir (arba) specifikacijų įgyvendinimą padaryti privalomą, ji apie tai paskelbia pranešimą Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje ir paragina visas suinteresuotas šalis viešai pareikšti pastabas. Komisija imasi tinkamų įgyvendinamųjų priemonių ir atitinkamų standartų įgyvendinimą paskelbia privalomą, o Europos Sąjungos Oficialiajame leidinyje skelbiamame standartų ir (arba) specifikacijų sąrašė juos pavadina privalomaisiais standartais.

5. Kai Komisija mano, kad 1 dalyje minėti standartai ir (arba) specifikacijos nebeprisideda prie suderinto elektroninių ryšių paslaugų teikimo arba kad jie nebetenkina vartotojų poreikių ar kliudo technologijų plėtotei, Komisija, laikydamosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros, išbraukia juos iš 1 dalyje minėto standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo.

▼B

6. Kai Komisija mano, kad 4 dalyje minėti standartai ir (arba) specifikacijos nebeprisideda prie suderinto elektroninių ryšių paslaugų teikimo arba kad jie nebetenkina vartotojų poreikių ar kliudo technologijų plėtotei, Komisija ►**M3** imasi atitinkamų įgyvendinimo priemonių ir iš 1 dalyje minėto standartų ir (arba) specifikacijų sąrašo šiuos standartus ir (arba) specifikacijas išbraukia ◀.

▼M3

6a. 4 ir 6 dalyje nurodytos įgyvendinamosios priemonės, skirtos neesminėms šios direktyvos nuostatoms iš dalies pakeisti ją papildant, priimamos taikant 22 straipsnio 3 dalyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

▼B

7. Šis straipsnis netaikomas jokiems esminiems reikalavimams, sąsajų specifikacijoms ir suderintiems standartams, kuriems taikoma Direktyva 1999/5/EB.

*18 straipsnis***Skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugų sąveika**

1. Siekdamas skatinti laisvą informacijos srautą, žiniasklaidos pliuralizmą ir kultūrų įvairovę, valstybės narės pagal 17 straipsnio 2 dalies nuostatas skatina:

▼B

- a) teikėjus, teikiančius skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugas viešam paskirstymui Bendrijoje interaktyviomis skaitmeninės televizijos platformomis nepriklausomai nuo perdavimo būdo naudoti atvirą API (taikomųjų programų sąsają);
- b) teikėjus, teikiančius visokią patobulintą televizijos įrangą, naudojamą skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugoms priimti interaktyviomis skaitmeninės televizijos platformomis remiantis atitinkamų standartų ir specifikacijų pagrindiniais reikalavimais laikytis atviros API;

▼M3

- c) teikėjus, teikiančius skaitmeninės televizijos paslaugas ir įrangą, bendradarbiauti teikiant neįgaliesiems galutiniams paslaugų gavėjams sąveikias televizijos paslaugas.

▼B

2. Nepažeisdamos Direktyvos 2002/19/EB (Prieigos direktyva) 5 straipsnio 1 dalies b punkto, valstybės narės skatina API savininkus sąžiningomis, pagrįstomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis už atitinkamą atlygį teikti visą informaciją, kuri yra būtina, kad skaitmeninės interaktyvios televizijos paslaugų teikėjai galėtų teikti visas API palaikomas veiksmingas paslaugas grynai funkcinė forma.

▼M3*19 straipsnis***Suderinimo procedūros**

1. Nepažeidžiant šios direktyvos 9 straipsnio ir Direktyvos 2002/20/EB (toliau – Leidimų direktyva) 6 ir 8 straipsnių, jei Komisija nustato, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skirtingai atlieka šioje direktyvoje ir specialiosiose direktyvose nurodytas reguliavimo užduotis ir dėl to gali kilti kliūčių vidaus rinkai, Komisija, atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę, gali priimti rekomendaciją arba sprendimą dėl suderinto šios direktyvos ir specialiųjų direktyvų nuostatų taikymo tam, kad būtų įgyvendinami 8 straipsnyje išdėstyti tikslai.

2. Priimdama rekomendaciją pagal 1 dalį, Komisija laikosi 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Valstybės narės užtikrina, kad atlikdamos užduotis nacionalinės reguliavimo institucijos atidžiai atsižvelgtų į šias rekomendacijas. Jei nacionalinė reguliavimo institucija nusprendžia rekomendacijos nesilaikyti, ji apie tai praneša Komisijai pagrįsdama savo poziciją.

3. Pagal 1 dalį priimti sprendimai gali apimti tik suderinto arba koordinuoto metodo, kuris taikomas sprendžiant toliau išvardytus klausimus, nustatymą:

- a) tais atvejais, kai nacionalinės reguliavimo institucijos, taikydamos 15 ir 16 straipsnių nuostatas ir reguliuodamos elektroninių ryšių rinkas, nenuosekliai taiko bendruosius reguliavimo metodus, taigi kyla kliūčių vidaus rinkai. Šie sprendimai nėra susiję su nacionalinių reguliavimo institucijų specialiaisiais pranešimais pagal 7a straipsnį.

Tokiu atveju Komisija pateikia sprendimo projektą tik:

▼M3

— praėjus mažiausiai dvejimėms metams po Komisijos rekomendacijos, skirtos tai pačiai problemai spręsti, priėmimo, ir

— atidžiai atsižvelgdama į EERRI nuomonę dėl tokio sprendimo priėmimo tvarkos, kurią, Komisijos paprašyta, EERRI pateikia per 3 mėn.;

b) numeracijos, įskaitant numerių intervalus, numerių ir identifikatorių perkėlimo, numerių ir adresų transliavimo sistemų ir prieigos prie 112 skubios pagalbos iškvietimo tarnybų klausimus.

4. 1 dalyje minėtas sprendimas, kuriuo siekiama iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, priimamas taikant 22 straipsnio 3 dalyje nustatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

5. EERRI gali savo iniciatyva patarti Komisijai, ar turėtų būti patvirtinta priemonė pagal 1 dalį.

▼B*20 straipsnis***Įmonių ginčų sprendimas****▼M3**

►C2 1. Tais atvejais, kai dėl galiojančių įpareigojimų pagal šią direktyvą ar specialiąsias direktyvas tarp įmonių, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ar paslaugas valstybėje narėje arba tarp tokių įmonių ir kitų įmonių valstybėje narėje, kurios naudojasi prieigos prievolėmis ir (arba) tarpusavio sąsaja ◀ pagal šią direktyvą ar specialiąją direktyvą, kyla ginčas, atitinkama nacionalinė reguliavimo institucija bet kurios ginčo šalies prašymu ir nepažeisdama 2 dalies nuostatų priima sprendimą, įpareigojantį išspręsti ginčą per kuo trumpesnį laiką, bet kuriuo atveju per keturis mėnesius, išskyrus ypatingas aplinkybes. Atitinkama valstybė narė reikalauja, kad visos šalys visapusiškai bendradarbiautų su nacionaline reguliavimo institucija.

▼B

2. Valstybės narės gali numatyti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos atsisakytų spręsti ginčą įpareigojančiu sprendimu, kai yra kiti mechanizmai, įskaitant tarpininkavimą, kurie geriau ir laiku pagal 8 straipsnio nuostatas išspręstų ginčą. Apie tai jos nedelsdamos praneša šalims. Jei per keturis mėnesius ginčas neišsprendžiamas ir nukentėjusioji šalis jo neperduoda teismui, nacionalinė reguliavimo institucija bet kurios šalies prašymu priima sprendimą, įpareigojantį ginčą išspręsti per kuo trumpesnį laiką, bet kuriuo atveju per keturis mėnesius.

3. Spręsdama ginčą nacionalinė reguliavimo institucija priima sprendimus, kuriais siekiama 8 straipsnyje išdėstytų tikslų. Visi įpareigojimai, kuriuos nacionalinė reguliavimo institucija nustato įmonei spręsdama ginčą, turi atitikti šios direktyvos ar specifinių direktyvų nuostatas.

4. Nacionalinės reguliavimo institucijos sprendimas skelbiamas viešai atsižvelgiant į verslo slaptumo reikalavimus. Suinteresuotoms šalims pateikiami išsamūs sprendimo motyvai.

▼B

5. Šio straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nurodyta tvarka nekliudo bet kuriai šaliai pareikšti ieškinį teisme.

▼M3*21 straipsnis***Tarpvalstybinių ginčų sprendimas**

1. Jei tarp šalių skirtingose valstybėse narėse kyla ginčas dėl šios direktyvos ar specifinių direktyvų, ir kai ginčas priklauso kelių valstybių narių nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijai, taikomos šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalių nuostatos.

2. Ginčą atitinkamoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms spręsti gali pateikti bet kuri šalis. Kompetentingos nacionalinės reguliavimo institucijos koordinuoja savo pastangas ir turi teisę konsultotis su EERRI, kad ginčas būtų išspręstas darniai pagal 8 straipsnyje išdėstytus tikslus.

Bet kokie įpareigojimai, kuriuos įmonėms taiko nacionalinės reguliavimo institucijos, sprendžiant ginčus atitinka šią direktyvą ir specifines direktyvas.

Nacionalinės reguliavimo institucijos, kurios yra kompetentingos spręsti tokį ginčą, gali paprašyti EERRI priimti nuomonę dėl veiksmų, kurių turi būti imtasi pagal Pagrindų direktyvos ir (arba) specialiųjų direktyvų nuostatas ginčui išspręsti.

Jeigu toks prašymas pateikiamas EERRI, visos nacionalinės reguliavimo institucijos, kurios yra kompetentingos spręsti bet kurį ginčo aspektą, prieš imdamosi veiksmų ginčui išspręsti, laukia, kol EERRI priims nuomonę. Tai neapriboja nacionalinių reguliavimo institucijų galimybės prireikus imtis skubių priemonių.

Bet kokie ginčą sprendžiančios nacionalinės reguliavimo institucijos įmonei nustatyti įpareigojimai turi atitikti šios direktyvos arba specialiųjų direktyvų nuostatas, o juos nustatant atidžiai atsižvelgiama į EERRI priimtą nuomonę.

3. Valstybės narės gali numatyti galimybę kompetentingoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms kartu atsakyti spręsti ginčą, kai veikia kiti mechanizmai, įskaitant tarpininkavimą, kurie geriau ir laiku pagal 8 straipsnio nuostatas išspręstų ginčą.

Apie tai jos nedelsdamos praneša šalims. Jei per keturis mėnesius ginčas neišsprendžiamas ir nukentėjusioji šalis jo neperduoda teismui, nacionalinės reguliavimo institucijos bet kurios šalies prašymu koordinuoja savo pastangas ginčą išspręsti pagal 8 straipsnio nuostatas ir atidžiai atsižvelgdamos į EERRI priimtą nuomonę.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka netrukdo bet kuriai šaliai pateikti ieškinį.

*21a straipsnis***Sankcijos**

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų už nacionalinių nuostatų, priimtų remiantis šia direktyva ir specifinėmis direktyvomis, pažeidimus, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti tinkamos, veiksmingos, proporcingos ir

▼M3

atgrasančios. Valstybės narės praneša apie šias nuostatas Komisijai vėliausiai iki 2011 m. gegužės 25 d. ir nedelsdamos praneša jai apie visus vėlesnius tų nuostatų pakeitimus.

▼B*22 straipsnis***Komitetas**

1. Komisijai padeda komitetas („Ryšių komitetas“).
2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

▼M3

3. Darant nuorodą į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į to sprendimo 8 straipsnio nuostatas.

▼B*23 straipsnis***Apsikeitimas informacija**

1. Komisija Ryšių komitetui pateikia visą svarbią informaciją apie reguliarių konsultacijų su tinklų operatorių, paslaugų teikėjų, paslaugų gavėjų, vartotojų, gamintojų ir profsajungų, taip pat trečiųjų šalių ir tarptautinių organizacijų atstovais rezultatus.
2. Atsižvelgdamas į Bendrijos elektroninių ryšių politiką, Ryšių komitetas skatina, kad valstybės narės tarpusavyje ir su Komisija keistųsi informacija apie elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų padėtį bei jų reguliavimo veiklą.

*24 straipsnis***Informacijos skelbimas**

1. Valstybės narės užtikrina, kad naujausia informacija apie šios direktyvos ir specifinių direktyvų taikymą būtų viešai skelbiama taip, kad būtų lengvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims. Savo nacionaliniuose oficialiuose leidiniuose jos skelbia pranešimus, kuriuose nurodo, kur ir kaip toji informacija yra paskelbta. Pirmas toks pranešimas skelbiamas prieš 28 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą taikymo datą, o po to pranešimas skelbiamas visais atvejais, jei skelbiamoje informacijoje yra pakeitimų.
2. Skelbdamos pranešimą, valstybės narės Komisijai nusiunčia tokių skelbimų kopiją. Komisija informaciją atitinkamai pateikia Ryšių komitetui.

▼B*25 straipsnis***Persvarstymo tvarka**

1. Komisija reguliariai persvarsto šios direktyvos veikimą ir pirmą kartą ne vėliau kaip po trejų metų nuo 28 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos taikymo datos pateikia ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Šiuo tikslu Komisija gali prašyti valstybių narių informacijos, kurią šios turi pateikti nedelsdamos.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS*26 straipsnis***Panaikinimas**

Šia direktyva panaikinamos toliau nurodytos direktyvos ir sprendimai; panaikinimas įsigalioja nuo 28 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos taikymo datos:

- Direktyva 90/387/EEB,
- 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyva 91/396/EEB dėl vieno Europos skubaus iškvietimo telefono numerio įdiegimo ⁽¹⁾,
- 1992 m. birželio 5 d. Tarybos direktyva 92/44/EEB dėl atvirojo tinklo teikimo nuostatos taikymo skirtosioms linijoms ⁽²⁾,
- 1992 m. gegužės 11 d. Tarybos direktyva 92/264/EEB dėl standartinio tarptautinio telefono prieigos kodo įvedimo Bendrijoje ⁽³⁾,
- Direktyva 95/47/EB,
- Direktyva 97/13/EB,
- Direktyva 97/33/EB,
- 1998 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/10/EB dėl atvirojo tinklo teikimo (ATT) nuostatos taikymo balso telefonijai ir universalųjų telekomunikacijų paslaugų konkurencinėje aplinkoje ⁽⁴⁾.

▼M3**▼B***28 straipsnis***Perkėlimas į nacionalinę teisę**

1. Valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2003 m. liepos 24 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Jos taiko tas priemones nuo 2003 m. liepos 25 d.

⁽¹⁾ OL L 217, 1991 8 6, p. 31.

⁽²⁾ OL L 165, 1992 6 19, p. 27. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 98/80/EB (OL L 14, 1998 1 20, p. 27).

⁽³⁾ OL L 137, 1992 5 20, p. 21.

⁽⁴⁾ OL L 101, 1998 4 1, p. 24.

▼B

2. Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.
3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės nuostatų ir visų jų vėlesnių pakeitimų tekstus.

*29 straipsnis***Įsigaliojimas**

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

*30 straipsnis***Adresatai**

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

▼M3

▼ **M3***II PRIEDAS***Kriterijai, kuriuos turi taikyti nacionalinės reguliavimo institucijos, vertindamos bendrą dominuojančią padėtį pagal 14 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.**

Laikoma, kad dviejų ar daugiau įmonių bendra padėtis yra dominuojanti, kaip apibrėžta 14 straipsnyje, jei, net ir nesant tarp jų struktūrinių ar kitokių ryšių, jos veikia rinkoje, kurioje nėra veiksmingos konkurencijos ir kurioje nėra vienos įmonės, turinčios didelę įtaką rinkai. Remiantis galiojančiais Bendrijos teisės aktais ir Europos Bendrijų Teisingumo Teismo praktika bendros dominuojančios padėties klausimu, tokia padėtis greičiausiai susidarytų koncentruotoje rinkoje, kuriai būdingos tam tikros savybės, iš kurių elektroninių ryšių srityje labiausiai būtų tikėtinos šios:

- mažas paklausos elastingumas,
- panašios rinkos dalys,
- didelės teisinės ir ekonominės patekimo į rinką kliūtys,
- vertikalioji integracija ir kolektyvinis atsisakymas vykdyti tiekimą,
- kompensuojamos perkamosios galios nebuvimas,
- potencialios konkurencijos nebuvimas.

Čia pateiktas sąrašas yra orientacinis ir nėra baigtinis, o kriterijai nėra išsamūs. Sąrašas tik iliustruoja, kokius įrodymus galima naudoti teigiant, kad egzistuoja bendra dominuojanti padėtis.